

Årsrapport

Statistikkrådet 2009

© Statistisk sentralbyrå, april 2010
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Trykk: Statistisk sentralbyrå

Forord

Årsrapporten for Statistikkrådet er først og fremst et arbeidsdokument for medlemsinstitusjonene, men kan også være av interesse for andre. Hensikten med den er å fremme et helhetlig norsk statistikksystem ved å synliggjøre hva som inngår i norsk offisiell statistikk. Dette kan bidra til å øke kvaliteten på den offisielle statistikken – særlig bedre sammenliknbarhet og sammenheng – og gi grunnlag for effektivisering ved mindre dobbeltarbeid og ved at institusjonene lærer av hverandre.

Rapporten inneholder en kort hoveddel med bakgrunn og formål for rådet, mandat, sammensetning og en oversikt over arbeidet med felles kompetanseutvikling.

Årsrapporten fokuserer på utviklingen i statistikkproduksjonen i 2009. Alle institusjonene utenom Statistisk sentralbyrå har andre primæroppgaver enn dette, og årsrapporten for Statistikkrådet vil bare være et supplement til institusjonenes vanlige årsrapporter.

Statistisk sentralbyrå, februar 2010

Øystein Olsen

Innhold

Forord	3
Innhold	4
1. Bakgrunn og formål	5
2. Om Statistikkrådet	6
3. Oppfølging av de europeiske retningslinjene for statistikk	7
4. Felles kompetanseutvikling	7
5. Offisiell statistikk og årsrapporten	8
6. Beskrivelser av statistikkproduksjonen i Statistikkrådets medlemsinstitusjoner .	10
Sammendrag av statistikker produsert utenom SSB	10
Web-adresser for Statistikkrådets medlemmer.....	12
ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum	13
Brønnøysundregistrene	15
Direktoratet for Arbeidstilsynet	17
Direktoratet for forvaltning og IKT.....	18
Fiskeridirektoratet	19
Helsedirektoratet	21
Husbanken	25
Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif)	27
Nasjonalt folkehelseinstitutt	29
NAV	31
NIFU STEP - Norsk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning	34
Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning	36
Norsk institutt for skog og landskap.....	37
Norges vassdrags- og energidirektorat	39
Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) A/S.....	41
Oljedirektoratet	43
Politidirektoratet.....	44
Post- og teletilsynet (PT)	46
Skattedirektoratet	48
Statens kartverk	50
Statens landbruksforvaltning	52
Statens Vegvesen	54
Utdanningsdirektoratet	55
Utlendingsdirektoratet (UDI).....	56
Statistisk sentralbyrå	58

1. Bakgrunn og formål

Hensikten med Statistikkrådet er å koordinere produksjon og formidling av *offisiell statistikk* i Norge.

Statistikkrådet ble opprettet 1. januar 2004. Mandatet for Statistikkrådet framgår av boks 1.

Hensikten med denne årsrapporten er å fremme et helhetlig norsk statistikkssystem ved å synliggjøre hva som inngår i norsk offisiell statistikk. Dette vil øke kvaliteten på den offisielle statistikken – særlig bedre sammenliknbarhet og sammenheng – og gi grunnlag for effektivisering ved at en unngår dobbeltarbeid, og ved at institusjonene lærer av hverandre.

Rapporten inneholder en kort generell del med bakgrunn og formål for rådet, mandat, sammensetning og en oversikt over arbeidet med felles kompetanseutvikling. Hoveddelen utgjøres av oversikter fra hver institusjon.

Boks 1 Mandat for Statistikkrådet

1. Statistikkrådet er et rådgivende organ for Statistisk sentralbyrå og andre produsenter av offisiell statistikk i Norge.
2. Statistikkrådet skal:
 - a. Bidra til å samordne produksjon og formidling av offisiell statistikk.
 - b. Bidra til å etablere krav til offisiell statistikk med hensyn til uavhengighet, kvalitet (relevans og dekning, nøyaktighet, aktualitet og punktlighet, sammenliknbarhet og sammenheng, tilgjengelighet og dokumentasjon), konfidensialitet og (lavest mulig) oppgavebyrde.
 - c. Fremme samarbeidsformer som bidrar til å oppfylle disse kravene, og effektiv statistikkproduksjon.
 - d. Være et forum for erfaringsutveksling og kompetanseoppbygging og spre gode løsninger for datainnsamling, produksjon og formidling av statistikk, og for dataformidling til forskere. Dette kan blant annet gjøres ved å arrangere seminarer og kurs.
 - e. Etter behov bidra til å samordne internasjonalt statistiksamarbeid.
 - f. Statistikkrådet skal gi innspill til en årlig rapport om offisiell statistikk i Norge.
3. Rådet ledes av administrerende direktør i Statistisk sentralbyrå og møtes minst en gang i året.

Statistikkrådet erstatter ikke andre samarbeidsfora og -former mellom institusjonene.

2. Om Statistikkrådet

Statistikkrådet består per 1. januar 2010 av 25 institusjoner som er produsenter av offisiell statistikk og/eller viktige registreiere. I løpet av 2009 er Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) kommet til.

Oversikt over alle deltakerne i Statistikkrådet per januar 2010 er gitt i boks 2.

Det har vært avholdt ett møte i rådet i 2009. Saker som ble tatt opp omfatter oppfølging av europeiske retningslinjer for statistikk, kompetanseutvikling, statistikk om Statens resultater (StatRes) og innbyggerundersøkelsene som utføres av Difi. Det legges vekt på å få til en dialog i møtene, selv om presentasjon av eksempler eller god praksis fortsatt vil ha en plass.

Boks 2. Deltakere i Statistikkrådet januar 2010

Institusjon	Representant
ABM-utvikling	Karen Marie Ellefsen
Brønnøysundregistrene	Sol Brox
Direktoratet for arbeidstilsynet	Øyvind Dahl
Direktoratet for forvaltning og IKT	Vivi Lassen
Fiskeridirektoratet	Randi S. Sletten Hopland/Tove
Aasheim Helsedirektoratet	Thorstein Ouren
Husbanken	Thor Herman Christensen
Klima- og forurensningsdirektoratet	Kari Holden
Nasjonalt folkehelseinstitutt	Bjørn Heine Strand/Heidi Lyshol
NAV	Stein Langeland/ Tonje Ek Brunvoll
NIFU STEP	Susanne Sundnes
NILF	Lars Johan Rustad
Norsk institutt for skog og landskap	Geir-Harald Strand
NSD	Atle Alvheim
NVE	Ellen Skaansar
Oljedirektoratet	Kjell Reidar Knudsen
Politidirektoratet	Liv Hilde Birkelund
Post- og teletilsynet	Jan Gerhard Rødal
Skattedirektoratet	Tormod Reiersen
Statens kartverk	Arvid Lillethun
Statens landbruksforvaltning	Håvard Gulliksen
Statens vegvesen	Kyrre Riis
Utdanningsdirektoratet	Eli Karin Flagtvedt
Utlendingsdirektoratet	Eivind Hoffmann
Statistisk sentralbyrå	Øystein Olsen

Statistisk sentralbyrå har ledet arbeidet i rådet og hatt sekretariatet.

3. Oppfølging av de europeiske retningslinjene for statistikk

En ny og omfattende europeisk statistikklov ble vedtatt 11. mars 2009 av Europaparlamentet og Rådet. Dette er en overordnet statistikklov som definerer det europeiske statistiske system, og som inneholder retningslinjer for utvikling, produksjon og formidling av europeisk statistikk. Loven ble innlemmet i EØS-avtalen 4. desember, og skal i 2010 implementeres i norsk lov gjennom en egen forskrift til den norske statistikkloven.

De europeiske retningslinjene for statistikk - Code of Practice – står sentralt i den europeiske statistikkloven, se <http://www.ssb.no/omssb/retningslinjer>. Når loven er implementert i norsk lov skal det legges ut en oversikt over institusjoner som produserer offisiell statistikk på eurostats websider. Dette gjelder i første rekke de institusjonene som leverer data direkte til Eurostat.

Det vil arbeides videre med tiltak som fremmer kvaliteten i offisiell statistikk, i Statistikkrådet og i andre fora for samarbeid mellom SSB og andre statistikkprodusenter.

4. Felles kompetanseutvikling

Gjennom kontaktpersonene i Statistikkrådet får medlemsetatene invitasjoner til alle åpne kurs og seminarer i SSB. I 2009 var det 273 deltakere fra institusjoner som er medlem av Statistikkrådet fordelt på 34 kurs og seminarer. Dette var noen færre enn året før da det var 285 deltakere. Institusjoner med flest deltakere er NAV, Skatteetaten, Helsedirektoratet og Nasjonalt folkehelseinstitutt.

*Deltakere fra
Statistikkrådets
medlemsinstitusjoner på
SSB kurs og seminarer i
2009*

Kurs	Våren	Høsten
Finn tallene (6 kurs)	16	8
StatRes (2 kurs)		5
Utenrikshandel (2 kurs)		5
Fra tabell til diagram (2 kurs)	9	
Historisk statistikk (2 kurs)	5	
Kurs om husholdningene (1 kurs)	1	
Internasjonal statistikk (2 kurs)	6	
KOSTRA (4 kurs)	13	5
Kurs i spørreskjema (2 kurs)	19	21
Tall må temmes (2 kurs)	16	12
2 dagers kurs i statistiske metoder (1 kurs)		18
Sum deltakere kurs	85	74
Seminarer	Våren	Høsten
Befolkningsframskrivninger	10	
FD Trygd	22	
Samfunnsspeilet (LOGG)	9	
Samfunnsspeilet, Regionale forskjeller)		8
StatRes	3	
Seminar for Statistikkrådet, Datafangst ¹	28	
Yrke og dødelighet	20	
Utdanning		14
Sum deltakere seminar	92	22
Totalt 2009	177	96

¹ * + 25 fra SSB

De mest populære kursene har vært kurs om forståelse av statistikk (Tall må temmes), spørreskjemametodikk, hvordan man finner og bruker SSBs statistikk (Finn tallene), og kurs i KOSTRA.

Det er holdt ett grunnkurs i statistiske metoder for medlemmer av statistikkrådet, med 18 deltakere. Kurset går over to dager og gir en introduksjon til sentrale temaer innen metode. Temaer som tas opp er statistiske begreper og definisjoner, feilsøking og kontroll av data, usikkerhet, tidsserier med videre.

I tillegg har noen fra medlemsinstitusjonene deltatt i SSBs kurs om sesongjustering.

I april arrangerte SSB et heldagsseminar for medlemmene av Statistikkrådet hvor temaet var datafangst og kvalitetsarbeid. Seminaret fikk gode tilbakemeldinger og vi satser på å arrangere et seminar neste år også.

5. Offisiell statistikk og årsrapporten

De delene av statistikken som utarbeides av Statistikkrådets medlemmer som har størst allmenn interesse, og dermed kan falle inn under begrepet offisiell statistikk, er kort beskrevet i neste kapittel. Avgrensingen av offisiell statistikk er en prosess. Oversikten gir imidlertid et godt utgangspunkt for en slik avgrensing og kan bidra til å øke kvaliteten av statistikken.

Boks 3. Mal for kort presentasjon av institusjonenes statistikk

Hva produseres av statistikk (som har allmenn interesse og bør anses som offisiell)

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem (hovedbrukerne)

Hvordan produseres og formidles statistikken

- Lovgrunnlag/hjemmel
- Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere (som SSB)
- Produksjonsmetode: Datainnsamling (registre, utvalgsundersøkelse), revisjon, beregninger
- Bruk av standarder for begreper og klassifiseringer
- Formidling: Form (papir, elektronisk, formater), verktøy (som statistikkalender, statistikkbank o.l.), dokumentasjon (f.eks. "om statistikken"), når formidles statistikken, lenker til nettsteder
- Internasjonalt statistikksamarbeid og rapportering (f.eks. til Eurostat)

Hva koster statistikken

- Anslag for ressursbruk og årsverk knyttet til produksjon og formidling av offisiell statistikk
- Finansiering (eventuelle eksterne oppdragsgivere)

Da institusjonene er ulike med hensyn til formål og organisering og også med varierende behov for statistikk, varierer beskrivelsene noe i oppbygging. Men punktene i malen er stort sett dekket, selv om overskrifter og vektlegging av de enkelte punktene varierer noe.

Noen av institusjonene i Statistikkrådet er eiere og forvaltere av viktige administrative registre som brukes til statistikkproduksjon i SSB, mens egen statistikkproduksjon er beskjedent. Dette gjelder Brønnøysundregistrene, Skattedirektoratet og Statens kartverk. Disse har fulgt en egen mal disponert etter de viktigste registrene.

Detaljeringsgraden vil også variere. Omtalen av SSBs statistikk er naturlig nok mest summarisk. For enkelte andre institusjoner er variablene det lages statistikk

for listet. For å lette oversikten er det gitt et kort sammendrag av de områdene de ulike institusjonenes lager statistikk på.

Viktige endringer i 2009 er i flere tilfeller framhevet i beskrivelsene.

Også andre institusjoner enn de som er med i Statistikkrådet produserer statistikk hvor noe kan betegnes som offisiell statistikk. *Oversikten i rapporten er derfor ikke fullstendig med hensyn til slik statistikk*, selv om noen andre institusjoners statistikk er tatt med under beskrivelsen av medlemsinstitusjonene der det er særlig relevant.

6. Beskrivelser av statistikkproduksjonen i Statistikkrådets medlemsinstitusjoner

Sammendrag av statistikker produsert utenom SSB

Boks 4 gir et sammendrag av statistikkene som blir produsert i de 24 medlemsinstitusjonene utenom SSB per januar 2010. En oversikt over områder som dekkes av SSB er gitt helt til slutt i rapporten.

Boks 4. Statistikkområder i Statistikkrådets medlemsinstitusjoner utenom SSB, per januar 2010

ABM-utvikling

- Skole- og folkebibliotek
- Fag- og forskningsbibliotek
- Museer
- Arkiver

Brønnøysundregistrene

- Belastningsstatistikk
- Registrerte foretak og konkurser

Direktoratet for arbeidstilsynet

- Arbeidsulykker
- Yrkessykdommer

Direktoratet for forvaltning og IKT

- Innbyggerundersøkelser

Fiskeridirektoratet

- Fiskefartøy, fiskere, fiskerettigheter
- Fangststatistikk
- Lønnsomhet for fiskefartøy
- Statistikk for akvakultur
- Lønnsomhet for akvakultur

Helsedirektoratet

- Matvarer og matforsyning
- Pasientstatistikk
- Spesialisthelsetjenesten
- Rustiltak og klienter (SIRUS)

Husbanken

- Statlig bostøtte
- Husbankens låne- og tilskuddsordninger

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif)

- Statistikk fra miljøovervåking
- Utslipp og forurensninger (samarbeid med SSB)

Nasjonalt folkehelseinstitutt

- Dødsårsaker (samarbeid med SSB)
- Fødsler
- Smittsomme sykdommer
- Vaksinasjoner
- Legemidler
- Helseundersøkelser
- Kreft (Kreftregisteret)

NAV

- Arbeidssøkere
- Ledige stillinger

- Stønad ved arbeidsledighet
- Stønad til personer med sykdom og handikap
- Stønad til barnefamilier
- Stønad ved alderdom
- Statistikk tilknyttet helsetjenester

NIFU STEP

- Forskning og utvikling (FoU)

NILF

- Driftsgranskinger i jord- og skogbruk
- Totalkalkylen for jordbruket

Norsk institutt for skog og landskap

- Jordregister
- Markslagsstatistikk
- Skogstatistikk
- Jordsmonnstatistikk
- Landskapsstatistikk

NSD

- Høgre utdanning
- Kirkestatistikk
- Pasientombud
- ISSP (International Social Survey Programme)
- ESS (European Social Survey)
- Europaundersøkelser (Eurobarometer)

NVE

- Vassmagasinstatistikk – ukentlig
- Hydrologisk månedsoversikt
- Leverandørskifter
- Statistikk over nettleie i regional- og distribusjonsnett
- Avbruddsstatistikk

Oljedirektoratet

- Historisk produksjon av olje, gass, NGL og kondensat
- Historisk utvikling i antall brønner boret
- Reservetilvekst samt antall funn
- Seismiske undersøkelser
- Årlige utslipp fra petroleumsvirksomheten
- Årlige tildelinger av utvinningstillatelser samt rettighetshavere på norsk sokkel

Politidirektoratet

- Anmeldte lovbrudd
- Påtaleavgjorte saker

- Saker under arbeid/restanser

Post- og teletilsynet

- Ekomstatistikk
- Poststatistikk

Skattedirektoratet

- Skatteoppgjøret

Statens kartverk

- Arealstatistikk
- Eiendom, bygning, adresse
- Tinglysing av fast eiendom

Statens landbruksforvaltning

- Hagebruksstatistikk
- Prisstatistikk landbruk
- Landbruksprodukter

- Bestander (antallsstatistikker)
- Tilskudd og kvoter i landbruket

Statens vegvesen

- Kjøretøy, førerkort og ferjestatistikk
- Trafikk- og fartsindeks

Utdanningsdirektoratet

- Søkere og inntak til videregående skoler
- Lærlinger
- Karakterer
- Elevtall på skolefag
- Grunnskolestatistikk (samarbeid med SSB)

Utlendingsdirektoratet (UDI)

- Søknader, saker og vedtak på utlendingsfeltet
- Søkere og referanser

Web-adresser for Statistikkrådets medlemmer

Boks 5 gir en oversikt over web-adressene til de 24 medlemsinstitusjonene i Statistikkrådet per januar 2010. Disse vil være utgangspunktet for å finne statistikk. Web-adresser til spesielle sider med statistikk eller noen andre institusjoner som det er vist til i omtalen, er også tatt med.

Boks 5 Web-adresser for Statistikkrådets medlemmer

ABM-utvikling

www.abm-utvikling.no

Brønnøysundregistrene

www.brreg.no

Direktoratet for arbeidstilsynet

www.arbeidstilsynet.no

Direktoratet for forvaltning og IKT

www.difi.no

Fiskeridirektoratet

www.fiskeridir.no

Helsedirektoratet

www.helsedirektoratet.no

www.npr.no

www.samdata.sintef.no

www.sirus.no

Husbanken

www.husbanken.no

Klima- og forurensningsdirektoratet

www.klif.no

www.miljostatus.no

Nasjonalt folkehelseinstitutt

www.fhi.no

www.norghelsa.no

www.uib.no.mfr

www.msis.no

www.legemiddelforbruk.no

www.kreftregisteret.no

NAV

www.nav.no

NIFU STEP

www.nifustep.no

NILF

www.nilf.no

Norsk institutt for skog og landskap

www.skogoglandskap.no

NSD

www.uib.no/nsd

www.issp.org

www.europeansocialsurvey.org

NVE

www.nve.no

Oljedirektoratet

www.npd.no

Politidirektoratet

www.politiet.no

Post- og teletilsynet

www.npt.no

Skattedirektoratet

www.skatteetaten.no

Statens kartverk

www.statkart.no

www.eiendomsinfo.no

Statens landbruksforvaltning

www.slf.dep.no

Statens vegvesen

www.vegvesen.no

Statistisk sentralbyrå

www.ssb.no

Utdanningsdirektoratet

www.udir.no

Utlendingsdirektoratet

www.udi.no

ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum

ABM-utvikling ble etablert i 2003 som et strategisk utviklingsorgan underlagt Kultur- og kirke departementet. ABM-utvikling støtter og initierer felles utviklings- og samarbeidstiltak i de tre sektorene. I tillegg kommer en rekke forvaltnings-oppgaver, som å samle inn og publisere statistikk i samarbeid med SSB.

Statistikk som blir produsert

- Statistikk for skole- og folkebibliotek (folkebibliotek, mobile bibliotek, fylkesbibliotek, fengselsbibliotek, grunnskolebibliotek og bibliotek i videregående skoler)
- Statistikk for fag- og forskningsbibliotek
- Statistikk for museer
- Statistikk for arkiver

Det var ca. 3.800 institusjoner som avleverte statistikk til ABM-utvikling i 2009. Statistikken omfattet mer enn 4.500 enheter eller servicesteder. For første gang ble det innhentet landsdekkende statistikk fra i alt 138 institusjoner som bevarer arkiv. All statistikkinnsamling følger en felles mal, der det innhentes data om samlingene, besøk og bruk av samlingene, inn- og utlån og andre tjenester, administrasjon, personalressurser og økonomi.

Formål og brukere

Statistikken skal gi et representativt bilde av ressurser, innsats, aktiviteter og resultater i norske arkiver, biblioteker og museer. Statistikken er beregnet på offentlige myndigheter, brukere og alle som arbeider til beste for sektoren på profesjonell eller frivillig basis. Data fra folkebibliotekstatistikken overføres til KOSTRA.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Statistikk for folkebibliotek og bibliotek i grunnskole og videregående skole er hjemlet i Bibliotekloven, Forskrift om bibliotekstatistikk (FOR-1987-01-05-2).

Bibliotekvederlag til norske forfattere er hjemlet i Bibliotekvederlagsloven (LOV-1987-05-29-23). Vederlaget beregnes ut fra bestandstallene i bibliotekstatistikken.

Statistikk fra arkiver og museer er ikke hjemlet i lov.

Samarbeid

Folke- og skolebibliotekstatistikk: ABM-utvikling står for innsamling og publisering, og overfører data til SSB for publisering i KOSTRA og kulturstatistikken.

Fag- og forskningsbibliotekstatistikk og museumsstatistikk: ABM-utvikling samler inn dataene, mens SSB kjører og publiserer statistikken.

Produksjonsmetode

Innhenting av data:

ABM-utvikling har utviklet ”ABM-statistikk”, et system for innhenting av statistikk via web-skjema, med funksjoner for rapportuttak for rapportørene og datauttrekk for statistikkadministratorene i ABM-utvikling. Web-skjemaene åpnes for rapportørene hvert år i perioden februar-mai, med ulike frister for de ulike statistikkene. ”ABM-statistikk” er basert på åpne standarder og åpen kildekode.

Utvalg:

Etter Bibliotekloven er alle kommuner i Norge pålagt å ha et folkebibliotek. Etter forskriften om bibliotekstatistikk må alle levere statistikk om sin virksomhet. Fylkesbibliotekene kvalitetssikrer dataene og avleverer også statistikk om sin virksomhet.

Utvalget av fag- og forskningsbibliotek gjøres av ABM-utvikling. Bibliotekene må være bemannet av bibliotekar og ha samling og aktivitet som er relevant for statistikken.

Utvalget av institusjoner som skal levere statistikk gjøres av ABM-utvikling. Arkivstatistikken for 2009 omfattet rene arkivinstitusjoner og museer som har en arkivsamling av noe størrelse.

Når det gjelder museer, er utvalget som følger fra og med 2009 : Museene må i prinsippet svare til ICOMs (International Council on Museums) definisjon av et museum. I tillegg må museene ha vært åpent i rapporteringsåret og ha minst ett fast årsverk.

Statistikksystemet brukes også til innhenting av budsjettsøknad og rapportering fra kulturinstitusjoner underlagt Kulturdepartementet (KUD). I tillegg til publisering av statistikken fra SSB og ABM-utvikling, publiseres utdrag fra de innsamlede dataene i statsbudsjettet for KKD (St. prp. nr. 1).

Kvalitetssikring:

Systemet "ABM-statistikk" har automatiske kontroller, der utvalgte data sammenliknes med fjorårets resultat. Ved hjelp av et administrasjonsgrensesnitt kan ABM-utvikling følge med på data som registreres, og kan kontakte og veilede brukerne. For folke- og skolebibliotekstatistikken går fylkesbibliotekene gjennom data fra bibliotek i sine fylker. De gjennomfører purringer og kvalitetskontroll før ABM-utvikling gjennomfører den endelige kvalitetskontrollen. Statistikk for fag- og forskningsbibliotek og museer kontrolleres av ABM-utvikling før dataene overføres til SSB som datauttekk i excel-filer. SSB går gjennom materialet, sammenlikner med fjoråret og retter opp feil.

Formidling

SSB publiserer statistikk for fag- og forskningsbibliotek og museer på sine nettsider, og bruker dataene også i kulturstatistikken: <http://www.ssb.no/emner/07/01/40/>.

ABM-utvikling utgir en årlig statistikkpublikasjon, som sendes gratis ut. I tillegg finnes tabeller på ABM-utviklings hjemmesider.

Internasjonalt samarbeid og rapportering

ABM-utvikling har et løpende samarbeid med nordiske kolleger som innhenter og produserer bibliotek- og museumsstatistikk. Det er likevel pr i dag ikke publisert nordisk statistikk med sammenliknende tabeller.

På museumsfeltet er det et uformelt europeisk samarbeid: EGMUS (European Group on Museum Statistics). Det er etablert hjemmesider som fungerer som en portal til de ulike medlemslandenes statistikk: <http://www.egmus.eu/>.

Kostnader

ABM-utvikling bruker 2-3 årsverk til statistikkproduksjon, herunder også utvikling og årlig oppdatering av systemet "ABM-statistikk". Arbeidet blir finansiert over statsbudsjettet gjennom rammetildelingen fra Kultur- og kirkedepartementet.

Brønnøysundregistrene

Brønnøysundregistrene er primært registreier som bidrar til SSBs statistikk-produksjon. Brønnøysundregistrenes egen statistikkproduksjon er beskjedent. Utdrag av Brønnøysundregistrenes produksjon av statistikk for eksternt bruk fremgår nedenfor ved beskrivelsen av viktige registre. Det produseres også andre typer statistikk som gjøres tilgjengelig for brukerne ved forespørsel.

• Oppgaveregisteret

Hva produseres av statistikk?

Oppgaveregisteret produserer belastningsstatistikk for statlige oppgaveplikter.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Statistikken produseres for å vise hvordan belastningsnivået for statlige oppgaveplikter utvikler seg over tid, det vil si effekten av nye oppgaveplikter og av samordnings- og forenklingstiltak. Det er knyttet politiske målsettinger til denne effektmålingen, og de samme målsettingene gjelder for Brønnøysundregistrene (samordningseffekten skal tilsvare 60 nettoårsverk hvert år fra 2005 til 2009).

Hvordan statistikken produseres og formidles

Statistikken baserer seg på opplysninger som er innsamlet fra etatene med hjemmel i forskrift til lov om Oppgaveregisteret, § 16: beregnet tidsforbruk for skjema-utfylling (manuelt og elektronisk), antall avgivere og frekvens.

Statistikken formidles via Brønnøysundregistrenes nettsider: [Brønnøysundregistrene - Belastningsstatistikk ved statlige oppgaveplikter](#). I tillegg produseres årlige rapporter til Nærings- og handelsdepartementet, med nærmere beskrivelse av de enkelte tiltakene. Nettsiden oppdateres årlig.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere, andre institusjoner om register/datainnsamling

Det eksisterer per i dag ikke noe slikt samarbeid.

• Foretaksregisteret

Hva produseres av statistikk?

Årsstatistikk:

- Nyregistrerte foretak de 2 siste årene og bestand per 31.12. siste året
- Registrerte foretak fordelt på foretakstyper. Prosent de 2 siste årene.
- Nyregistreringer og slettinger i Foretaksregisteret fordelt på fylker.
- Foretak oversendt skifteretten de 5 siste årene.

I tillegg får kunder og andre statistikk på forespørsel per e-post eller brev.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Hovedbrukerne:

Månedstatistikk formidles til avdelingsdirektør, seksjonsleder, forværelset, STAB og gruppelederne ved FR og økonomiavdelingen – EXIE portalen. Årsstatistikken formidles til kommunikasjonsstaben ved Brønnøysundregistrene i januar påfølgende år.

Hvordan statistikken produseres og formidles

Eget statistikk-program henter data fra saksbehandlingssystemet. Programmet kjøres en gang per år, eller etter behov. Årsstatistikk formidles til kommunikasjonsstaben, da den skal inn i årsmeldingen samt diverse pressemeldinger.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere

SSB har full tilgang til Foretaksregisterets database og benytter datafangsten i ulike statistikksammenhenger.

Samarbeid med andre institusjoner om register/datainnsamling

Datautvekslingsrutiner mellom institusjonene

Foretaksregisteret er et tilknyttet Enhetsregisteret og er dermed med i register-samarbeidet med de tilknyttede registre. Disse er SSBs Bedrifts- og foretaks-registeret, Skattedirektoratets register over etterskuddspliktige skatteyttere, Merverdiavgiftsmanntallet, Stiftelsesregisteret og arbeidsgiverdelen av Arbeidsgiver-/Arbeidstakerregisteret. Opplysninger fra databasen formidles elektronisk til de største tilknyttede registrene. Dette gjøres ved egne program som eksporterer endringer elektronisk via batch. Likeledes importeres utplukk fra de tilknyttede registre inn i Foretaksregisteret database via bath-input. Egne rutiner for dette finnes.

De enkelte registre

SSBs Bedrifts- og foretaksregisteret
 Skattedirektoratets register over etterskuddspliktige skatteyttere
 Merverdiavgiftsmanntallet
 Stiftelsesregisteret
 Arbeidsgiverdelen av Arbeidsgiver-/Arbeidstakerregisteret

• Reservasjonsregisteret

Hva produseres av statistikk?

Daglig statistikk: Statistikken viser antall reservasjoner fordelt fylkesvis.

I tillegg kan det bestilles andre tilpassede statistikker per telefon eller e-post. Disse statistikkene kan være relevante for journalister, organisasjoner, departementer eller lignende.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Hovedbrukerne:

Alle som har interesse av å vite hvor stor del av populasjonen som er reservert mot telefonsalg og adressert reklame.

Hvordan statistikken produseres og formidles

Hentes fra Reservasjonsregisteret hver natt og legges på *Brønnøysundregistrene - Reservasjon mot telefonsalg og adressert reklame*

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere

Formidles som e-post kun til relevante personer internt på opplysningsavdelingen. Andre ser den på nettsidene våre.

Samarbeid med andre institusjoner om register/datainnsamling

Det eksisterer per i dag ikke noe slikt samarbeid.

• Konkursregisteret

Hva produseres av statistikk?

Årsstatistikk:

- Konkurser og tvangsavviklinger gruppert på fylkesnivå.
- Konkurskarantener gruppert på fylkesnivå.
- Endring i prosent fra året før for ovennevnte kategorier.
- Konkurser og tvangsavviklinger gruppert på bransjer.

I tillegg får kunder og andre statistikk på forespørsel per e-post eller brev.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem

Hovedbrukerne:

Månedstatistikk formidles til avdelingsdirektør, seksjonsleder ved løssøre-avdelingen, opplysningsavdelingen og økonomiavdelingen – EXIE portalen. Årsstatistikken formidles til kommunikasjonsstaben ved Brønnøysundregistrene i januar påfølgende år.

Hvordan statistikken produseres og formidles

Eget statistikk-program som henter data fra saksbehandlingssystemet. Programmet kjøres en gang per måned. Årsstatistikk formidles til kommunikasjonsstaben fordi den skal inn i årsmeldingen og pressemeldinger

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere

SSB og Opplysningsavdelingen får tilsendt statistikkinformasjon på fil og benytter datafangsten i ulike statistikksammenhenger.

Samarbeid med andre institusjoner om register/datainnsamling

Datautvekslingsrutiner mellom institusjonene

Det oversendes statistikk til SSB og opplysningsavdelingen hver måned.

Direktoratet for Arbeidstilsynet

Statistikk som blir produsert

Statistikk over arbeidsulykker
 Statistikk over arbeidsskadedødsfall
 ”Statistikk” over arbeidsrelatert sykdom

Formål og brukere

Rapportering til Eurostat, ILO og WHO
 Bevilgende/styrende myndigheter
 Samarbeid med SSB
 Analysemiljøer, forskere andre eksterne statistikkbrukere
 Media/publikum
 Internt

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

- Statistikk over arbeidsulykker: Arbeidsgiver er pålagt å melde yrkesskade til NAV lokalt i medhold av folketrykkløven § 13-14, Arbeidstilsynet mottar kopi av disse meldingene.
- Statistikk over arbeidsskadedødsfall: Arbeidsgiver er pålagt å melde fra til Arbeidstilsynet dersom arbeidstaker omkommer eller blir alvorlig skadet ved en arbeidsulykke, dette i medhold av arbeidsmiljøloven § 5-2.
- ”Statistikk” over arbeidsrelatert sykdom: Leger som får kunnskap om sykdom som antas å kunne skyldes arbeidstakers arbeidssituasjon skal gi skriftlig melding om dette til Arbeidstilsynet, dette i medhold av arbeidsmiljøloven § 5-3.

Samarbeid

Direktoratet for Arbeidstilsynet etablerte i 2008 et samarbeid med SSB og NAV med det siktemål å øke kvaliteten på den statistikk som leveres til Eurostat. Pr i dag leveres statistikk over arbeidsulykker og arbeidsskadedødsfall med store mangler. Statistikk over arbeidsrelatert sykdom har så store mangler at den ikke rapporteres, men hovedsakelig benyttes til interne formål. For å øke meldefrekvensen arbeides det med å etablere elektroniske løsninger. I dette arbeidet samarbeides det blant annet med Legeforeningen, Petroleums-tilsynet og Kompetansesenter for IKT i helse- og sosialsektoren. Eventuell bedring av statistikken vil trolig ikke medføre at den rapporteres til Eurostat da Eurostat skal ha oversikt over yrkessykdommer og ikke arbeidsrelatert sykdom.

Produksjonsmetode

Statistikk over arbeidsulykker er basert på melding om yrkesskader til NAV på skjema NAV13-07.05. Arbeidstilsynet mottar kopi av dette skjemaet fra NAV. Data mottatt fra NAV registreres i dag manuelt i Arbeidstilsynets interne database *Virksomhets- og yrkesskaderegisteret*. Det er ønskelig å redusere behovet for manuell registrering i Arbeidstilsynet, f eks ved at NAV-skjema for innmelding av yrkesskader gjøres tilgjengelig via Altinn. Videre utvikling på dette feltet vil både avhenge av hva Norge vil gjøre for å følge opp den nye EU-forordningen om arbeidsskade- og yrkessykdomsstatistikk og resultatet av prosessen med å opprette en frittstående og uavhengig arbeidsskadeenhet som avgjør krav om erstatning ved yrkesskader og som bla skal ha som oppgave registrering av ulykkesskader og yrkessykdommer (statistikk).

Statistikk over arbeidsskadedødsfall er primært basert på arbeidsgivers meldeplikt til Arbeidstilsynet. Tross meldeplikten må statistikken allikevel suppleres via andre kilder. Statistikk over arbeidsrelatert sykdom er basert på legers meldeplikt angående sykdom som legen antar skyldes arbeidstakers arbeidssituasjon. Pr i dag foregår slike meldinger manuelt via DAT-skjema 154B, men det arbeides med mer effektive løsninger via elektronisk pasientjournal.

Formidling

Offisiell statistikk ønsker etaten å formidle mest mulig via Internett – www.arbeidstilsynet.no. Dessuten rapporteres statistikk over arbeidsulykker og arbeidsskadedødsfall til Eurostat, ILO og WHO. Formidling skjer videre via direkte henvendelse fra presse, analysemiljøer og andre.

Når statistikken produseres

Statistikken produseres kontinuerlig, men offentliggjøres i dag i forbindelse med halvårs- og årsrapportering. Det vurderes å offentliggjøre statistikken kvartalsvis.

Kostnader

Anslagsvis 3 årsverk i direktekostnader forbundet med registrering og database-drift.

Direktoratet for forvaltning og IKT

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) er et direktorat med ansvar for fornying og utvikling av offentlig sektor på områdene IKT, anskaffelser, kommunikasjon, organisering, virkemiddelbruk og opplæring. Difi ble opprettet 1. januar 2008 og er underlagt Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet. Direktoratets hjemmeside er www.difi.no.

Hva produseres av statistikk?

- Innbyggernes oppfatninger og erfaringer med offentlige tjenester

Formål og brukere

Formålet med Innbyggerundersøkelsen er å fremskaffe et bedre kunnskapsgrunnlag for å videreutvikle offentlige tjenester. Resultatene vil være nyttige for offentlig sektors arbeid med å utvikle sine tjenester samtidig som det gir allmenheten bred tilgang til informasjon om hvordan innbyggerne ser på ulike sider ved offentlige tjenester.

Viktige brukere:

- Departementer
- Direktoratet og etater
- Fylkeskommuner
- Kommuner
- Universitet og høyskoler
- Forskningsinstitusjoner
- Media

Produksjon av statistikken

Innbyggerundersøkelsen består av to deler. Del 1 omfatter en rekke spørsmål om innbyggerens generelle syn på de største offentlige tjenestene. Videre stilles spørsmål om hvordan det er å bo i kommunen, om hvordan folk opplever å leve og bo i Norge, om demokrati og om velferdsstaten. Tjenester blir målt både i forhold til oppfatninger og erfaringer. Tjenestene er plassert under følgende temaer:

- Oppvekst, utdanning og kunnskap
- Helse og omsorg
- Samferdsel, transport
- Inkludering i fellesskapet
- Trygghet, sikkerhet, støtte og økonomi
- Kultur

Perioden for datainnsamling av del 1 ble gjort i 2009 og resultatene presentert i januar 2010. Undersøkelsen er gjennomført blant et representativt utvalg av befolkningen fra 18 år og over. Utvalget er trukket fra Folkeregisteret og omfattet i utgangspunktet 30 000 personer. Undersøkelsen bygger på ACSI-modellen (American Customer Satisfaction Index), som også er brukt av offentlig sektor i Sverige og USA samt i Norsk Kundebarometer.

Del 2 av undersøkelsen vil rette seg mot innbyggere med erfaring fra et utvalg av de tjenestene som ble undersøkt i del 1. Del 2 vil bli gjennomført i 2010.

Samarbeid

Arbeidet har vært gjennomført i samarbeid med en faglig styringsgruppe bestående av representanter fra Universitetet i Oslo, Handelshøgskolen i Bodø, Høgskolen i Sør-Trøndelag, BI og SSB i tillegg til Fornyings- og administrasjonsdepartementet og Difi. SSB, TNS Gallup, Synovate og Kommunenes interesse- og arbeidsgiver-organisasjon (KS) har bistått i arbeidet med kvalitetskontroll og veiledning.

Formidling

Det er full åpenhet om metodikk, spørreskjema og resultater. Alt er tilgjengelig på Difis hjemmesider under www.difi.no Innbyggerundersøkelsen. Resultatene er presentert i Difi rapport 2010:01.

Internasjonalt samarbeid

Det skjer et visst samarbeid gjennom EUPAN Customer Satisfaction Management.

Kostnader

Det benyttes ca. 1 ½ årsverk i Difi. Undersøkelsen finansieres gjennom øremerket bevilgning fra Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet.

Fiskeridirektoratet

Hva produseres av statistikk

- Statistisk informasjon om fiskefartøy, fiskere og fisketillatelser.
- Fangststatistikk over all fiske og fangst i sjøen tatt av norskregistrerte fiskefartøy samt fangst av utenlandske fartøy som er landet i Norge.
- Lønnsomhetsundersøkelse for ”helårsdrevne” fiskefartøy i størrelsen 8 meter og over.
- Statistikk for akvakulturproduksjon av matfisk og settefisk (laks, regnbueørret og ørret), andre marine fiskearter samt skalldyr.
- Lønnsomhetsundersøkelser for matfisk- og settefiskproduksjon av laks og regnbueørret.

Formål og brukere

Formål:

- Skaffe til veie de opplysninger som er nødvendige for å sikre en bærekraftig forvaltning av de levende marine ressurser gjennom ressurskontroll, kvotekontroll og en optimal fiskeri- og akvakulturstatistikk.
- Danne grunnlag for utredningsarbeid i forbindelse med reguleringer i fiske, strategianalyser, analyser av strukturen i fiskeflåten og utredninger av næringsøkonomiske konsekvenser av forvaltningstiltak i akvakulturnæringen.

Viktige brukere:

- Fiskeriforvaltningen
- Fiskeriforskningsmiljøet både nasjonalt (Havforskningsinstituttet) og internasjonalt (ICES)
- Næringsorganisasjoner
- Universitet og høyskoler
- Forskningsinstitusjoner
- Private næringsaktører, media mv.

Produksjon av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel:

- *Fiskefartøy, fiskere, fisketillatelser*: Lov nr 15 av 26. mars 1999 om retten til å delta i fiske og fangst (Deltakerloven), lov nr 12 av 28. juni 1957 om pensjonstrygd for fiskere § 4, jfr. Fiskeridepartementets forskrift nr 1436 av 18. desember 2008 om manntall for fiskere og fangstmenn.
- *Fangststatistikk*: Lov nr 37 av 6. juni 2008 om forvaltning av villlevende marine ressurser (Havressurslova), lov nr 3 av 14. desember 1951 om omsetning av råfisk (Råfiskloven), forskrift nr 57 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk av 22. januar 2003, forskrift nr 772 om oppgaveplikt for fiske- og fangstfartøy av 26. juli 1993.
- *Lønnsomhetsundersøkelse for fiskefartøy*: Lov nr 37 av 6. juni 2008 om forvaltning av villlevende marine ressurser (Havressurslova) § 9, jfr. Fiskeridepartementets forskrift nr 772 av 26. juli 1993 om oppgaveplikt for fiske- og fangstfartøy § 9.
- *Statistikk for akvakultur/Lønnsomhetsundersøkelser for akvakultur*: Lov nr 79 av 17. juni 2005 om produksjon av akvatiske organismer (Akvakulturloven) § 24.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere:

Fiskeridirektoratet samarbeider med Statistisk sentralbyrå når det gjelder formidling av deler av statistikken. En har også hatt et samarbeid med SSB når det gjelder utvikling av metode i Lønnsomhetsundersøkelse for fiskeflåten.

Produksjonsmetode:

- *Fiskefartøy, fiskere, fisketillatelser*: Informasjonen hentes fra Fiskeri-direktoratets Merke- og deltakerregister, Landings- og sluttseddelregister samt Manntallregister.
- *Fangststatistikk*: Ved landing/salg blir det fylt ut en landingsseddel/sluttseddel som inneholder de sentrale opplysninger ved landingen. Etter Råfiskloven er det videre krav om at råfisk i første hånd skal omsettes gjennom eller med godkjenning av en salgsorganisasjon. Salgslagene leverer disse opplysningene videre til Fiskeridirektoratet i elektronisk form, og det er disse dokumentene som danner hovedgrunnlaget for statistikken. I tillegg samler Fiskeri-direktoratet også inn fangstdagbøker for fartøy over 21 meter som driver trålfiske etter torsk og torskeartet fisk og reker.
- *Lønnsomhetsundersøkelse for fiskeflåten*: Undersøkelsen bygger på utvalgsplan (PMS-allokering) og estimeringsmetode utarbeidet av SSB. I tillegg til informasjon innhentet fra den enkelte fartøyeier, blir

informasjon fra Fiskeridirektoratets Merke- og deltakerregister samt Landings- og sluttседdelregister benyttet i arbeidet med undersøkelsen.

- *Statistikk for akvakultur*: Statistikk for akvakultur er totalundersøkelser som henvender seg til alle som har tillatelse til å drive akvakultur. I tillegg til informasjon innhentet fra det enkelte selskap, inngår også opplysninger hentet fra Fiskeridirektoratets Akvakulturregister samt Fiskeridirektoratets månedlige luse- og biomasserapportering.
- *Lønnsomhetsundersøkelser for akvakultur*: Undersøkelsene bygger på informasjon fra et utvalg av selskaper samt informasjon hentet fra Fiskeridirektoratets Akvakulturregister og Statistikk for akvakultur.

Bruk av standarder:

- *Fangststatistikk*: NS9400 gir føringer på termer og koder som skal brukes i utfylling og oversendingen av landingsseddel/sluttседdel.

Formidling:

Statistikken formidles både gjennom trykte publikasjoner og via Internett (www.fiskeridir.no).

Fiskeridirektoratets statistikkbank ble etablert i 2009. I en overgangsfase viderefører vi også publisering av tidsserier som Excel-filer på Internett. Formidlingen skjer i henhold til en publiseringskalender som inneholder publiseringer inntil fire måneder fram i tid. Statistikken er dokumentert på ulike måter, men for all statistikk på Internett vil en finne en omtale av produksjon og metodikk sammen med definisjoner av viktige begreper i "Om statistikken", som kan nås via lenker fra alle statistikker. Spesielt tilrettelagte oversikter er videre tilgjengelig per forespørsel til Fiskeridirektoratet. I tillegg presenteres deler av statistikken av SSB i serien Norges offisielle statistikk.

- Fiskeridirektoratet praktiserer et generelt prinsipp om at foreløpige tall frigis løpende på forespørsel så snart grunnlagsmaterialet antas tilstrekkelig.
- *Statistikk over fiskefartøy, fiskere og fisketillatelser* publiseres i april hvert år (samt som delpubliseringer i følge publiseringskalenderen etter hvert som statistikken ferdigstilles). Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1971.
- *Fangststatistikken* produseres løpende og foreløpig statistikk publiseres løpende både på uke, måneds og årsbasis. Ferdig kvalitetssikrede data oversendes SSB innen oktober påfølgende år, og ferdig kvalitetssikret statistikk publiseres da av SSB. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1977.
- *Lønnsomhetsundersøkelsen for fiskeflåten* publiseres i november/desember hvert år. Statistikken omhandler informasjon for foregående år. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1971.
- *Foreløpig statistikk for akvakultur* publiseres i juni hvert år. Endelig statistikk publiseres av SSB. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1971.
- *Lønnsomhetsundersøkelsene for akvakultur* publiseres i oktober/november hvert år. Foreløpige resultater for Lønnsomhetsundersøkelse for matfiskproduksjon publiseres i august. Statistikken omhandler informasjon for foregående år. Tidsserier er tilgjengelig tilbake til 1985.

Internasjonalt statistiksamarbeid og rapportering:

Fiskeridirektoratets statistiske materiale brukes for å oppfylle Norges internasjonale forpliktelser på rapportering til en rekke internasjonale organisasjoner som FAO, Eurostat, ICES, OECD, NAFO, NEAFC, CCAMLR og ICCAT. I tillegg har Norge inngått kontrollavtaler for m.a. gjensidig utveksling av fangstdata med en rekke land. Norge er også representert på møter i Eurostats arbeidsgruppe for fiskeristatistikk og har videre spesielt samarbeid med de andre nordiske landene.

Hva koster statistikken

I Fiskeridirektoratet utføres det anslagsvis 9 årsverk på statistikkproduksjon.

Helsedirektoratet

Helsedirektoratet produserer løpende statistikk over aktivitet og ventelister innenfor somatisk spesialisthelsetjeneste, psykisk helsevern og rus fra Norsk pasientregister. Direktoratet har databehandlingsansvaret for IPLOS-registeret, som inneholder data om de som søker om eller mottar kommunale pleie- og omsorgs-tjenester. Videre produserer Helsedirektoratet statistikk på områdene tobakk, ernæring og fysisk aktivitet, samt tall for akutte forgiftninger og henvendelser til Giftinformasjonen. Direktoratet har ansvaret for steriliseringsstatistikken, der saksbehandleransvaret ligger i SSB. Direktoratet har også ansvaret for SAMDATA-prosjektet (styringsdata for spesialisthelsetjenesten) og Kommune-helseprofiler. Fra 2009 overtok direktoratet helserefusjonsområdet fra NAV, og produserer blant annet fastlegestatistikk og frikortstatistikk.

I tillegg har en valgt å omtale registerarbeidet i SIRUS, Statens Institutt for Rusmiddelforskning, som er en etat under Helse- og omsorgsdepartementet.

Statistikk fra Norsk pasientregister (NPR)

Norsk pasientregister inneholder informasjon om alle pasienter som venter på, eller som har fått behandling innen spesialisthelsetjenesten. Registeret ble etablert som et avidentifisert i 1997. I februar 2007 vedtok Stortinget å endre helseregisterloven for å etablere et personidentifiserbart, kryptert Norsk pasientregister.

Formål

Iht. Norsk pasientregisterforskriften § 1-2 kan opplysninger fra Norsk pasientregister benyttes til følgende formål:

- Danne grunnlag for administrasjon, styring og kvalitetssikring av spesialisthelsetjenester, herunder den aktivitetsbaserte finansieringen
- Bidra til medisinsk og helsefaglig forskning, herunder forskning som kan gi viten om helsetjenester, behandlingseffekter, diagnoser, og sykdommens årsaker, utbredelse og forløp og forebyggende tiltak
- Danne grunnlag for etablering og kvalitetssikring av sykdoms- og kvalitetsregistre
- Bidra til kunnskap som gir grunnlag for forebygging av ulykker og skader

Innhold i registeret

Samtlige pasienter er registrert med opplysninger om fødselsår, kjønn og bostedskommune. Fra 1. mars 2007 skal det også registreres et kryptert fødselsnummer. I 2008 var i overkant av 90 prosent av pasientene innen somatisk sektor og psykisk helsevern identifisert med et kryptert fødselsnummer i registeret. Hoveddelen av opplysningene som registreres kategoriseres som administrative opplysninger. Eksempler på slike opplysninger er henvisningstidspunkt og prioritering ift. rett til nødvendig helsehjelp, behandlingssted, omsorgsnivå, om behandlingen var planlagt eller akutt og inn- og utskrivningstidspunkt.

De medisinske opplysningene i registeret inkluderer fagområde, hoved- og tilleggstilstander (ICD-10), samt kirurgiske og medisinske prosedyrekoder (NCSP og NCMP). Registeret inneholder også sosiale opplysninger som er relevant for den behandlingen som er gitt pasienten, for eksempel bosituasjon og familieforhold. Med personidentifiserbare data kan det ved behov også hentes sosiale opplysninger fra andre offentlige registre, som kobles med data fra pasientregisteret.

Fra 2009 skal det også rapporteres opplysninger om ulykker og skader. Eksempler på opplysninger som skal registreres er aktivitet på skadetidspunktet, alvorlighets-grad, kontaktårsak, skadested, og skadetidspunkt.

Anvendelse av data

Norsk pasientregister benyttes i en rekke sammenhenger for å belyse økonomiske, administrative og kliniske sider ved spesialisthelsetjenesten i Norge. Data fra registeret brukes jevnlig til ventelistestatistikk, nasjonale kvalitetsindikatorer for spesialisthelsetjenesten, statistikk over aktivitet i spesialisthelsetjenesten, forskning, pasientstrømanalyser for regionale helseforetak og styringsdata for RHF, HF og sentrale myndigheter. I tillegg brukes data som grunnlag for enkeltstående analyse- og forskningsprosjekter.

Et personidentifiserbart Norsk pasientregister gir nye muligheter. Blant annet vil det gi ny kunnskap om sykdomsforløp og behandling ved at pasienter kan følges over flere institusjoner gjennom flere år. Det er nå mulig å bruke pasient i stedet for sykehusopphold som analyseenhet, noe som vil gi informasjon om sykdoms- og behandlingsforløp på en måte som tidligere ikke har vært tilgjengelig. Pasient-registeret kan også kobles med opplysninger fra andre registre og data som for eksempel er samlet inn gjennom befolkningsstudier. Slike

koblinger vil åpne opp for langt mer detaljerte studier av sykdom og sykdomsforløp (inkludert årsaker til sykdom) og behandling og behandlingsforløp (inkludert resultater av behandling) enn tidligere.

IPLOS-registeret

IPLOS er et sentralt helseregister med data om de som søker om eller mottar kommunale pleie- og omsorgstjenester. Registeret er pseudonymt og omfatter ikke personidentifiserbare opplysninger. Målsettingen med IPLOS er å bidra til:

- å gi systematisert kunnskap og statistikk til kommunene og sentrale myndigheter,
- kvalitetsutvikling av tjenesten,
- god ressursutnyttelse, samt likeverdige og virkningsfulle tjenester

IPLOS ble obligatorisk fra mars 2006 og skal fremover også være en obligatorisk del av KOSTRA. Statistisk sentralbyrå (SSB) publiserer nå årlig offisiell pleie- og omsorgsstatistikk basert på IPLOS-registeret. Kvaliteten blir stadig bedre og publiseringen i 2009, som baserte seg på 2008-tall, omfattet alle kommuner med unntak av tre småkommuner. IPLOS er fortsatt inne i en utviklingsfase og i 2010 innføres det en ny versjon med mindre justeringer i innholdet.

Med statistikk fra IPLOS-registeret vil det etter hvert også være mulig å dokumentere utviklingen på sentrale områder på en mer helhetlig og nyansert måte. IPLOS gir for eksempel muligheter til å se tjenestetildeling i forhold til behov. Ny IPLOS-versjon inneholder også informasjon om brukernes behov for bistand til deltakelse i samfunnet.

IPLOS som kunnskapsgrunnlag vil bli viktig for at de velferdspolitiske beslutningene kan bygge på viten om utviklingen med hensyn til behov, tjenesteyting og ressursinnsats, og for å møte de store utfordringene sektoren står over for.

Statistikk innen ernæring, tobakk og fysisk aktivitet

Statistikk som blir produsert

- Matvare databasen – database om matvarers sammensetning.
- Matforsyningsstatistikk, årlig.
- Kostholdet i privathusholdninger, årlig – data om matvareforbruk registrert i SSBs forbruksundersøkelser.
- Kostholdsundersøkelser i utvalg av befolkningen.
- Tobakksbruk (røyking, snusbruk): omfang, hyppighet, bruksmønster, slutteforsøk, slutteintensjoner, holdningsspørsmål (til passiv røyking, lovgivning, tiltak o.l.). Data samles inn årlig gjennom et spørreskjema på ca 80 spørsmål. I Statistikkbanken i SSB finnes data om andel som røyker daglig eller av og til, fordelt på kjønn, fylke og til dels alder.
- Direktoratet har i perioden 2005-2009 for første gang gjennomført kartlegging av fysisk aktivitetsnivå og fysisk form i et landsomfattende utvalg av 9- og 15-åringer, voksne og eldre. Kartleggingen er starten på et monitoreringssystem av fysisk aktivitetsnivå i Norge.
- Helsedirektoratet har i perioden 2005-2009 gjort årlige mindre Omnibus-undersøkelser blant voksne for å kartlegge gange i hverdagen og holdningsspørsmål til fysisk aktivitet.

Formål og brukere

Helsedirektoratet overvåker utviklingen innen norsk kosthold og ernæring, fysisk aktivitet og tobakksforbruk for å kunne oppfylle sine øvrige oppgaver innen helsefremmende arbeid. I tillegg til Helsedirektoratet og øvrige helsemyndigheter, benyttes statistikken av forskningsmiljøer, presse og folk flest. Undersøkelsen om fysisk aktivitet er den første i sitt slag i Norge blant voksne og eldre. Fysisk aktivitet har i de større undersøkelsene blitt registrert med en objektiv målemetode, en aktivitetsmonitor.

Produksjon og formidling av statistikken

Statistikk om mat og kosthold produseres sammen med eksterne samarbeids-partnere som Mattilsynet, Avdeling for ernæringsvitenskap ved Universitetet i Oslo, Norsk institutt for landsbruksøkonomisk forskning, Eksportutvalget for fisk og Statistisk sentralbyrå. Data formidles på mange måter. Bl.a. via den årlige rapporten "Utvikling i norsk kosthold" og artikler i tidskrift. De inngår også i årlige rapporter fra NOMESCO, Nordisk statistisk årbok og FAO Food Balance Sheets, samt andre internasjonale organisasjoner. Innen matvarestatistikk gis det ut en årlig rapport med matforsyningsdata og data fra forbruksundersøkelsene. Data fra

matvaredatabasen og kostholdsundersøkelser formidles via rapporter, Helsedirektoratets nettside og www.matportalen.no.

På tobakksområdet samler SSB inn data i tilknytning til reisevaneundersøkelsene. Utforming av spørreskjema og analyse gjennomføres i samarbeid med Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS). Data formidles blant annet i SSBs årbok og Statistikkbanken, samt Norgeshelsa. Helsedirektoratet gir selv ut en rapport "Tall om tobakk" om lag hvert annet år, samt publiserer statistikk på sitt eget nettsted.

Kartleggingene av fysisk aktivitet har etter anbudsrunder blitt gjennomført av Norges idrettshøgskole. Det er uklart hvordan kommende undersøkelser vil bli organisert. Relevante publikasjoner finnes til nedlasting eller bestilling på www.helsedirektoratet.no/publikasjoner.

Kostnader

Totalt bruker Helsedirektoratet årlig ca 300 000 til å sammenstille data og trykke rapporten om utviklingen i norsk kosthold. Direktoratet bruker årlig tilsammen om lag 3 millioner kroner til overvåking av norsk mat og kosthold. På tobakksområdet brukes om lag kr 650 000 på SSBs datainnsamling og rundt 100 000 på utvikling og trykking av rapporten om tobakksbruk. Undersøkelsen om fysisk aktivitet blant voksne og eldre har gått over tre år, og de årlige utgiftene har vært 1,7 mill kroner.

Forgiftningsstatistikk

Helsedirektoratet ved Giftinformasjonen utarbeider årlig nasjonal statistikk over akutte forgiftninger som viser dødelighet (avtale med FHI/DÅR) og sykkelighet (avtale med NPR), i tillegg til tall fra Giftinformasjonens egen henvendelses-statistikk. De viktigste data presenteres i Helsedirektoratets nøkkeltallsrapport. Spesialrapporter på forgiftningsområdet kan skaffes ved behov. Det samarbeides med giftinformasjonene i de andre nordiske land om publisering av sammen-liknende statistikk vedrørende akutte forgiftninger.

SAMDATA – styringsinformasjon innen spesialisthelsetjenesten

SAMDATA-prosjektet gir styringsinformasjon til beslutningstakere og andre aktører innen spesialisthelsetjenesten. SAMDATA presenterer blant annet statistikk innen økonomi, personell, senger og aktivitet. Dessuten presenteres sammenlikn-bare styringsindikatorer og analyser av utviklingstendenser innen spesialisthelsetjenesten. Hensikten er å gi beslutningstakere på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå et grunnlag for en styring basert på de overordnede nasjonale mål for helse-politikken. Prosjektet baserer seg på statistiske data fra Statistisk sentralbyrå og fra Norsk Pasientregister. SAMDATA-prosjektet har vært utviklet gjennom flere år. Arbeidet har tidligere vært utført av SINTEF Helse, men vil utføres av Helse-direktoratet fra 1.1.2010. Årlig kostnad er i overkant av 9 millioner kroner. I 2009 produserte SAMDATA en nøkkeltallsrapport og tre sektorrappporter med tall og analyser for hhv somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Kommunehelseprofiler

Kommunehelseprofiler er et nettsted som presenterer tall og faglig informasjon om folkehelsestatistikk. Hensikten med Kommunehelseprofiler er å lage en sammen-stilling av objektiv statistikk om helsetilstand og forhold som påvirker denne. Kommunehelseprofilene har et særskilt fokus på helsetilstand, risikofaktorer og forebygging og koblet til informasjon som setter data i en tverrfaglig sammenheng.

Målgruppen for verktøyet er ledere og sentrale planleggere i kommunen som arbeider med temaene folkehelse, samfunnsplanlegging, arealplanlegging og konsekvensutredning. Data presenteres på kommune- / fylke- og landsnivå. Dette gir mulighet for sammenlikning mellom kommuner og med fylkes- og landssnitt. Det gis i hovedsak tidsserier tilbake til år 2000. Kommunehelseprofiler er et samarbeid mellom Helsedirektoratet, Statistisk sentralbyrå og Folkehelseinstituttet.

Helserefusjoner

Helserefusjonsområdet ble flyttet over fra NAV til Helsedirektoratet fra 1. januar 2009. Dette medførte også at utarbeidelse av diverse statistikk knyttet til helse-refusjonsområdet ble overført.

Fastlegestatistikk

Fastlegeordningen gir alle innbyggere i Norge rett til å ha en allmennpraktiserende lege som sin faste lege. Fastlegeordningen eies av kommunene, men administreres av Helsedirektoratets underliggende ytre etat, Helseøkonomiforvaltningen (HELFO). Statistikk knyttet til fastlegeordningen publiseres kvartalsvis på

Helsedirektoratets nettsider, og dreier seg i all hovedsak om utviklingstrekk knyttet til antall fastleger, antall åpne fastlegelister, antall lister uten fast lege, antall fastlegebytter, og oppslutningen rundt ordningen.

Hovedformålet med statistikken er å gi nødvendig styringsinformasjon til Helse- og omsorgsdepartementet og andre statlige og kommunale organer som har et styringsansvar for ordningen.

Frikortstatistikk

Selv om kostnadene forbundet med helse- og omsorgstjenester i hovedsak dekkes av det offentlige i Norge, er det også egenbetaling for en del tjenester. Ved at Stortinget setter et tak for egenandeler hvert kalenderår, får befolkningen frikort som skjermer mot for høye helseutgifter. Ved å fremvise frikort til behandlere og tjenesteytere slipper brukeren å betale egenandeler resten av kalenderåret.

Det finnes to typer frikort, frikort tak 1 og frikort tak 2. Førstnevnte omfatter egenandeler ved undersøkelse og behandling hos lege, psykolog, i poliklinikk og røntgeninstitut, viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr på blå resept, samt reise til undersøkelse og behandling. Frikort tak 2 gjelder egenandeler ved undersøkelse og behandling hos fysioterapeut, enkelte former for tannlegehjelp, opphold ved offentlig godkjent opptreningsinstitusjon og behandlingsreiser til utlandet i regi av Rikshospitalet. Frikortstatistikken publiseres i likhet med fastlegestatistikken kvartalsvis på Helsedirektoratets nettsider, enkelte av tabellene publiseres imidlertid bare årlig. Målet med statistikken er å overvåke omfanget av frikortordningen med utgangspunkt i totalt antall frikort fordelt på fylke, kjønn og alder. Dette er viktig som bakgrunnsinformasjon til Stortingets vedtak om justering av egenandeler og egenandelstak.

Statistikk knyttet til legemiddel- og tannhelserefusjon

For refusjonsordningen for legemidler og tannbehandling utarbeider Helsedirektoratet statistikk for den generelle stønadsutviklingen på områdene, samt for hvordan stønadene fordeles i forhold til ulike bestemmelser i regelverket.

På tannhelseområdet har det vært ressurskrevende å få tilgang på data siden regninger har blitt registrert manuelt. Det arbeides nå med å få tannlegene på en fullelektronisk oppgjørsordning. Når tannlegene begynner å sende sine oppgjør elektronisk vil datatilgangen og statistikkmulighetene bli betraktelig bedre. Statistikken publiseres på helsedir.no.

Nøkkeltall for helsesektoren

Fra 2008 gir Helsedirektoratet ut en egen, årlig publikasjon – Nøkkeltall for helsesektoren. Rapporten belyser viktige områder som helsetilstand og sosiale forhold i befolkningen, rammevilkår for tjenestene og aktivitet og kvalitet i helse- og omsorgstjenestene.

Rapporten gir et grunnlag for sammenligning over tid, mellom geografiske områder, forvaltningsnivåer og/eller ulike grupper av befolkningen. Hvert kapittel gir en kort analyse av status og utviklingstrekk. Rapporten drøfter og vurderer tallene opp mot helsemyndighetenes mål og tiltak innen ulike områder. Målgruppene for rapporten er de som planlegger, vurderer, treffer tiltak og følger opp arbeid i helse- og omsorgssektoren.

Statistikk fra Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS)

SIRUS er en forskningsfaglig selvstendig institusjon, under Helse- og omsorgsdepartementet. De ivaretar ansvar for bearbeiding og publisering av rusmiddel-statistikk i Norge. Dette omhandler blant annet data om bruk av narkotika og alkohol, kommunenes salgs- og skjenkebevillinger, omsetning av alkohol, samt kriminalitet relatert til dette. Tallmaterialet er samlet fra offentlig statistikk og undersøkelser. I tillegg til publisering i RusStat (statistikkdatabase på nettet), er mye av statistikken publisert i ulike papirutgaver, bl.a. i den årlige publikasjonen "Rusmidler i Norge".

Som en følge av rusreformen opphørte SIRUS sitt oppdrag med innhenting av data fra rustiltak på klientkartleggingsskjema (KKS) fra 2009. Dette som følge av at tverrfaglig spesialisert rusbehandling nå rapporterer til Norsk pasientregister. Den tidligere oversikten på rustiltak.no er avsluttet. Oversikten over tverrfaglig spesialiserte rustiltak finnes nå på www.fritt.sykehusvalg.no.

Husbanken

Husbanken skal gjennomføre den statlige bolig- og bygningspolitikken og er det sentrale organet Regjeringen har for å nå de boligpolitiske målene:

- Legge til rette for et godt fungerende boligmarked og en effektiv byggeprosess.
- Skaffe boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet.
- Fremme bærekraftig kvalitet, sikkerhet og god estetikk i det bygde miljø.
- Flere universelt utformede boliger og bygninger.

Statistikk som blir produsert

Husbankstatistikken gir en oversikt over bruken av de statlige boligpolitiske virkemidlene som er underlagt Kommunal- og regionaldepartementet (KRD):

- Bostøtte
- Boligtilskudd til enkeltpersoner og utleieboliger
- Kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet
- Boligosialt kompetansetilskudd
- Grunnlån til oppføring, utbedring og kjøp
- Startlån
- Investeringsstilskudd til sykehjemsplasser og omsorgsboliger
- Tilskudd til bolig-, by- og stedsutvikling

I tillegg blir det produsert statistikk for ordninger som Husbanken administrerer for andre departementer:

- Lån til barnehager
- Tilskudd til studentboliger
- Rentekompensasjon til skole- og svømmeanlegg og kirkebygg

Formål og brukere

- Rapportering på måloppnåelse til KRD og andre berørte departementer
- Grunnlag for analyser og evaluering av de boligpolitiske virkemidlene
- Grunnlag for planlegging i kommunene og statlige etater, hos private utbyggere av boliger og internt i Husbanken.
- Samarbeid med Statistisk sentralbyrå (SSB) innenfor områdene bolig- og byggestatistikk, boligmarkedsstatistikk og leveårsstatistikk
- Rapportering av boligstatistikk til KOSTRA på vegne av kommunene
- Formidling av data til forskningsmiljøer og andre eksterne brukere

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Husbankens virksomhet er hjemlet i Lov om Husbanken. Husbanken skal rapportere om virksomheten til Kommunal- og regionaldepartementet i henhold til instruks og det årlige tildelingsbrevet.

Samarbeid

- Husbanken samarbeider med SSB, Statens kartverk og Statens bygnings-tekniske etat i ulike prosjekter og fora som jobber med utvikling og kvalitets-sikring av de boligrelaterte opplysningene i GAB-registeret og det nye matrikkelsystemet, spesielt med sikte på å inkludere data for tilgjengelighet og miljøkvaliteter ved boligene.
- SSB, NOVA, NIBR og Husbanken har i samarbeid etablert en registerdatabase for bruk i forskning om vanskeligstilte på boligmarkedet som ble ferdigstilt i 2006. Databasen kombinerer inntekts-, husstands- og boligopplysninger fra eksisterende registre og administreres av SSB som en del av tjenesten om levering av data til forskning.
- Husbanken leder et prosjekt om rapportering på bostedsløse og andre vanskeligstilte på boligmarkedet. I dette prosjektet inngår også representanter fra SSB, KRD, NAV, KBL, Oslo kommune og KS.
- SSB og Husbanken samarbeider om en halvårlig prisindeks for nye flerbolighus, som i sin helhet er basert på grunnlagsdata fra Husbanken. Reviderte tall for perioden 1. halvår 2000 – 1. halvår 2006 ble publisert i november 2006. Denne indeksen publiseres for tiden ikke i påvente av en analyse av datakvaliteten.

- Husbanken rapporterer balansen, inkludert utestående lån til SSB hver måned. Andre resultatposter og rentesatser rapporteres hvert kvartal.
- Husbanken har utviklet BOKART, et elektronisk system for kartlegging av vanskeligstilte på boligmarkedet i kommunene. Husbanken rapporterer data om vanskeligstilte på boligmarkedet (skjema 13) til KOSTRA på vegne av alle kommuner som har tatt i bruk BOKART. Ved utgangen av 2009 har 100 kommuner bestilt dette kartleggingssystemet.
- Husbanken leverer også grunnlagsdata for den kommunale bruken av de statlige boligøkonomiske virkemidlene til KOSTRA.
- Husbanken har inngått samarbeidsavtaler med blant annet NAV, KS, IMDI, NBBL, Enova og SHDIR. Målet med samarbeidsavtalene er å få til et formalisert forpliktende samarbeid, som gir gevinst for begge parter.

Produksjonsmetode

Statistikken er basert på uttrekk fra Husbankens elektroniske saksbehandlings-systemer og STARTSYS, et elektronisk rapporteringssystem for kommunenes bruk av startlån og boligtilskudd. Det er lagt opp til omfattende maskinelle kontroller av grunnlagsdataene. Observasjoner som slår ut på en eller flere av de maskinelle kontrollene, blir sjekket og korrigert manuelt. Husbanken er i fortløpende kontakt med SSB og ulike forskningsmiljøer om utvikling og bruk av statistikken og grunnlagsdataene.

Bruk av standarder

Husbanken produserer detaljert statistikk på kommune- og fylkesnivå. Kjennetegn ved boligen, som areal, hustype og kostnader, følger så langt det er mulig tilsvarende definisjoner i Norsk Standard og GAB-registeret. De mest relevante standardene er NS 3453 Spesifikasjon av kostnader i byggeprosjekt og NS 3940 Areal- og volumberegning av bygninger.

Formidling

- Husbankstatistikken formidles hovedsakelig på www.husbanken.no, som også har en oversikt over sentrale definisjoner og andre metadata.
- Husbanken har utviklet nettapplikasjoner som gir tall for de viktigste låne- og tilskuddsordningene ned på kommunenivå. Alle de viktigste tallene kan nå hentes ut fra denne statistikkportalen. Den er tilgjengelig via Husbankens nettsider, eller direkte via denne linken: <http://statistikk.husbanken.no>
- Månedstatistikken, som publiseres i pdf-format cirka 20 dager etter statistikk-månedens utløp, sammenlikner foreløpige hovedtall for de fleste låne- og tilskuddsordningene med tilsvarende måned året før.
- Tertialrapporten publiseres i pdf-format cirka to måneder etter periodens utløp og gir en mer detaljert oversikt over utviklingen for låne- og tilskudds-ordningene innenfor rammene av de boligpolitiske målene. Rapporten inneholder også mer omfattende analyser av boligpolitiske problemstillinger. Tidligere ble denne rapporten produsert hvert kvartal, men fra og med 2009 skal rapporteringen over på tertialnivå.

Internasjonalt statistiksamarbeid og rapportering

Husbanken har innledet et samarbeid med Boverket i Sverige om utvikling av relevante prognoser for boligmarkedet. Husbanken deltar jevnlig på seminarer om nordisk samarbeid innenfor bolig-, bygg- og boforholdsstatistikk, med deltakere fra offentlige myndigheter, statistikkprodusenter og brukere av boligstatistikk i de nordiske landene. Husbanken deltar også i relevante europeiske fora for boligpolitiske spørsmål.

Kostnader

Husbanken bruker 5 – 6 årsverk til statistikkproduksjon. Arbeidet blir i sin helhet finansiert over statsbudsjettet gjennom rammetildelingen fra Kommunal- og regionaldepartementet.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif)

Fra 2010 har SFT endret navn til Klima- og forurensningsdirektoratet

Hva produseres av statistikk (som har allmenn interesse og bør anses som offisiell)?

Klif produserer ikke offisiell statistikk ut fra de formelle kriteriene som SSB legger til grunn, men samarbeider med SSB om slik statistikk, blant annet på klima og avfallsområdet. Ut over dette har Klif en omfattende formidling av miljødata innen temaene:

- Vannforurensning: Tilstand i viktige kystområder / vannforekomster, utslipp av forurensning.
- Luftforurensning: Påvirkning i forhold til naturens tålegrenser, utslipp av forurensning, lokal luftforurensning i byer og tettsteder.
- Avfall: Farlig avfall, eksport av avfall.
- Forurenset grunn: Kartlegging og klassifisering av forurensete lokaliteter.
- Screening av miljøgifter: Avklare omfang og alvorlighet av ”ukjente” miljøfarlige stoffer i naturen.

Miljødata som skrives seg fra løpende overvåking, blir presentert fortløpende, men er ikke å betrakte som kalenderstyrt. Det er ikke tilstrekkelig regelmessighet i framstillingen av dataene til dette.

Det er etablert nasjonale miljømål innen de mest sentrale områdene for miljøvern- politikken (resultatområder). Oppfølging av målene ved bruk av nasjonale nøkkeltall er en viktig oppgave. Mange av disse nøkkeltallene baseres på bruk av statistikk fra SSB.

Den store oppmerksomheten rundt klimaproblemet vil innebære behov for bedre utslippsoversikter og indikatorer for respons og atferd. For tiden pågår en prosess for å bedre klimaregnskapet for kommunene. Samarbeidet med SSB vil bli sentralt for å utvikle dette.

Hvorfor denne statistikken produseres og for hvem (hovedbrukerne)

Klif har som prinsipp at alle miljødata som inngår i Klifs arbeidsprosesser skal gjøres tilgjengelige for allmennheten, i tråd med miljøinformasjonsloven. Målgruppene er det brede publikum, politikere og spesialister. For presentasjon av nasjonale mål og nøkkeltall blir politikerne en viktig målgruppe.

Miljøstatistikk som SSB utarbeider i samarbeid med Klif, eller hvor Klif bidrar med finansiering, dekker viktige nasjonale behov for både forvaltning og næringsliv. Spesielt kan nevnes utslipp til luft, inklusive klima, og avfallsregnskapet.

Hvordan produseres og formidles statistikken?

En betydelig andel av miljøinformasjonen innhentes av Klif gjennom statlige overvåkingsprogram, ved innkjøp av tjenester. I kontraktene med oppdragstakerne blir det stilt krav til kvalitetssikring, blant annet at prosedyrer skal bygge på norsk standard når dette er mulig. For øvrig kan det stilles andre tilpassede krav til metoder eller prosesser.

For virksomheter som er underlagt forurensningsloven, stilles krav til egen- rapportering i utslippstillatelsene, herunder hvordan målinger med videre skal utføres. Data som kommer inn på denne måten, inngår etter behov som grunnlag for SSBs statistikkproduksjon (koeffisienter for utslipp til luft og vann med mer), eller blir bearbeidet/aggregert i Klif. Det er etablert et nytt nettsted, [Norske Utslipp](#), som tilgjengeliggjør disse utslippdataene.

For miljøvernforvaltningen har det vært en bevisst satsing på å ta i bruk moderne IT-teknologi for publisering av informasjon. I senere år er det foretatt en mer eller mindre løpende oppgradering av nettstedet Miljøstatus, [www.miljostatus.no](#), med bedre visning av miljødata/statistikk. Det er etablert en kartløsning (Miljøatlas) for visning av stedfestede miljødata og et interaktivt grensesnitt for tabellarisk og grafisk presentasjon av miljødata. I tillegg er det laget en egen temainngang for nasjonale miljømål og nøkkeltall.

Dataframstillinger som bygger på SSBs statistikk, blir presentert på Miljøstatus så raskt som mulig etter frigivelse hos SSB. Målet er at dette skal skje tilnærmet simultant.

I 2008 fikk Klif i oppdrag fra Miljøverndepartementet å utrede hvordan Miljøstatus kan oppgraderes til å bli en nasjonal portal for helhetlig formidling av hav- og vannforvaltning, herunder sørge for at datasett og – kilder blir

gjort tilgjengelige for alle aktuelle bruker- grupper. En slik oppgradering av Miljøstatus er realisert i 2009 i samarbeid med mange aktuelle institusjoner, se egen **Hav- og vann** inngang på Miljøstatus.

Hva koster statistikken?

Klif tildeles midler til overvåking av miljøet over det nasjonale overvåkings-budsjettet til Miljøverndepartementet. Tildelingen var i 2009 på 62,8 mill. kr. Det ble overført totalt 3, 96 mill. kr. fra Klif til SSB i 2009 som bidrag til produksjon av miljøstatistikk.

Klifs personellinnsats knyttet til samarbeidet med SSB, kan anslås til 1 – 2 årsverk, mens ressursbruken knyttet til miljøovervåkingen totalt kan anslås til 8 – 10 årsverk.

Nasjonalt folkehelseinstitutt

Statistikk som blir produsert

- Dødsårsaksregisteret gir dødsårsaksstatistikk som produseres i samarbeid med SSB
- Medisinsk fødselsregister (MFR) produserer statistikk over fødsler relatert til mors alder, svangerskapslende m.m. Videre produseres statistikk over sykdom i svangerskapet, medfødte misdannelser, dødfødsler, spedbarnsdødelighet og perinatale forhold. Det rapporteres også om svangerskapsavbrudd etter 12. svangerskapsuke og svangerskap etter utført "kunstig befruktning" (IVF/ICSI).
- Meldesystemet for infeksjonssykdommer (MSIS) produserer statistikk om en lang rekke smittsomme sykdommer, herunder tuberkulose og seksuelt overførbare sykdommer.
- System for vaksinasjonskontroll (SYSVAK) produserer statistikk over vaksiner gitt til barn under 18 år. Dette gjelder vaksiner som er gitt mot følgende sykdommer: Difteri, kikhoste, kuma, meslinger, pneumokokksykdom, poliomyelitt, røde hunder, systemisk Haemophilus influenzae-sykdom, tetanus (stivkrampe), tuberkulose (BCG-vaksine).
- Reseptbasert legemiddelregister produserer statistikk over salg av reseptpliktige legemidler til pasienter fordelt på alder, kjønn og bosted og til institusjon fordelt geografisk. Statistikken er basert på opplysninger fra alle resepter og rekvisisjoner som ekspederes fra norske apotek.
- Legemiddelstatistikk produseres også i form av grossiststatistikk, som omfatter salg av alle legemidler fra grossist til apotek og sykehus.
- Vannverksregisteret (VREG) inneholder opplysninger om vannverkens oppbygning og kvalitet på drikkevannet, dette gir blant annet grunnlag for statistikk for tilstanden ved landets vannforsyning og drikkevannskvalitet.
- Folkehelseinstituttet produserer også statistikk fra store befolkningsundersøkelser. Dette gjelder helseundersøkelser i mange av landets fylker, men gir ikke landsrepresentative data. Statistikken omfatter data om selvrapporert helse og sykdom, vekt, høyde, lipidverdier i blod, blodtrykk m.m.

Annen viktig helsestatistikk (utenom Folkehelseinstituttet):

Institutt for populasjonsbasert kreftforskning har databehandlingsansvar for Kreftregisteret (organisert som en egen organisasjonsenhet under Helse Sør RHF). Det produseres statistikk for ca 25 kreftformer, herunder forekomst, hyppighet og overlevelse.

Formål og brukere

Folkehelseinstituttet har som overordnet mål å bidra til å bedre befolkningens helsetilstand, først og fremst ved å fremskaffe kunnskap og gi råd og tjenester som gjør det mulig å forebygge sykdom og helseskade. Produksjon av helsestatistikk har som formål å skaffe et godt grunnlag for overvåking av helsetilstanden i Norge. Statistikken skal legge grunnlaget for å beskrive forekomsten av smittsomme og kroniske sykdommer over tid og etter geografiske og demografiske forhold.

Viktigste brukere er beslutningstakere i helseforvaltningen, helsepersonell, forskere og andre som trenger helsestatistikk i sitt arbeid for å bedre folkehelsen. Allmennheten (herunder media) er også viktige brukergrupper.

Produksjon av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

Helseregisterloven § 8 dekker de sentrale helseregistrene, med følgende forskrifter:

Dødsårsaksforskriften av 21. desember 2001 nr. 1476

Kreftregisterforskriften av 21. desember 2001 nr. 1477

Medisinsk fødselsregisterforskriften av 21. desember 2001 nr. 1483

Meldingssystem for smittsomme sykdommer (MSIS) og Det sentrale tuberkuloseregisteret er hjemlet i forskrift av 20. juni 2003 nr. 740

SYSVAK-registerforskriften av 20. juni 2003 nr. 739

Reseptregisterforskriften av 17. oktober 2003 nr 1246

Drikkevannsforskriften av 4. desember 2001 § 7

Kreftregisterforskriften (av 21. desember 2001) gir grunnlag for innsamling og behandling av helseopplysninger i Kreftregisteret.

Store befolkningsundersøkelser som gir tilgang til statistikk fra helseundersøkelsene har egne konsesjoner fra Datatilsynet.

Samarbeid

Dødsårsaksstatistikk og statistikk over selvbestemte og nemndbehandlede svangerskapsavbrudd er basert på et samarbeid med SSB.

Produksjonsmetode og standarder

Innsending av data til de sentrale helseregistre er lovpålagt fra helsepersonell, helsestasjoner, medisinske laboratorier m.fl. avhengig av hvilke data det gjelder. Opplysninger leveres på fastsatt skjema, i hovedsak på papir, men mange av systemene er nå under omlegging for elektroniske meldinger. Det benyttes nasjonale eller internasjonale kodeverk og klassifikasjoner. For dødsårsaker og sykdommer benyttes ICD-10 og for legemidler benyttes ATC-klassifikasjonssystemet.

Internasjonal rapportering

Data rapporteres til NOMESKO (Nordisk medisinalstatistisk komité), WHO, Eurostat og OECD.

Formidling av statistikken

Dødsårsaker. Statistikk produseres årlig fra SSB, i hovedsak i Statistikkbanken. Produsert første gang i 1926, men databasen inneholder nå persondata fra 1951. Data er tilgjengelige på en egen nettportal. Statistikkbanken hos SSB har også mye data om dødsårsaker.

Reproduktiv helse. Medisinsk fødselsregister publiserer fra 1967 av årlige rapporter, både elektronisk og på papir, og har dessuten en egen statistikkportal, <http://mfr-nesstar.uib.no/mfr/>.

Smittsomme sykdommer. Statistikken produseres fortløpende, og blir hver uke utgitt i MSIS-rapport, både i papirform og på internett (finnes på www.msis.no). Produsert første gang i 1977, men tuberkulose fra 1962. Det lages også spesialrapporter og pressemeldinger ved oppdagelser som har særlig stor samfunnsinteresse.

Vaksinasjon av barn. Statistikken publiserer årlig på internett (www.fhi.no/tema/vaksine/dekning) og ligger også i KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering) på sidene til Statistisk sentralbyrå (www.ssb.no/kostra). Produsert første gang i 1998.

Legemidler. Legemiddelforbruket i Norge blir utgitt årlig i bokform og på internett (www.legemiddelforbruk.no). Reseptbasert legemiddelregister startet registreringen fra 1. januar 2004. Datagrunnlaget sendes månedlig inn fra apoteker. Registeret har egen portal, www.reseptregisteret.no, der man selv kan framstille aktuell statistikk.

Statistikkalenderen: I 2007 opprettet Folkehelseinstituttet en nettportal med lenker til oppdatert statistikk, <http://www.fhi.no/artikler?id=60857>.

Helsetilstanden i Norge er en elektronisk publikasjon som gir et bilde av helse, sykdom og risiko for sykdom i den norske befolkningen. I tekst, tabeller og diagrammer belyses status, utviklingstrekk og helseforskjeller i befolkningen

Norgeshelsa på nett inneholder aggregerte data fra mange ulike datakilder, fordelt på ulike dimensjoner (i hovedsak: Kjønn, alder, geografi).

Fylkesbarometre ("Spiderweb") er en del av Norgeshelsa, og viser fordelingen av flere variable for et fylke i forhold til landsgjennomsnittet.

Statistikken formidles, i tillegg til det som er nevnt ovenfor, også som spesielle temarapporter og faktaark som i hovedsak legges ut på internett.

Kostnader

Dette er svært vanskelig å anslå ressursbruken til statistikk, da denne er avhengig av hvordan man beregner infrastruktur og generelle driftskostnader. I anslaget nedenfor er det ikke tatt med den delen av statistikken som produseres av SSB.

For 2007 foretok vi et nytt estimat for total kostnad for offisiell statistikk (inkl. lønn) ved Nasjonalt folkehelseinstitutt som bedre dekker dagens situasjon: 45 millioner NOK. Antall årsverk: 60.

Vi regner ikke med at store forandringer har funnet sted når det gjelder 2009.

Finansieringen er over statsbudsjettet, Helse- og omsorgsdepartementet. Vi får også en del midler fra Forskningsrådet, ulike EU-programmer og andre internasjonale samarbeidspartnere.

NAV

Arbeids- og velferdsetaten (NAV) har ansvar for gjennomføring av arbeidsmarkeds-, trygde og pensjonspolitikken samt oppgaver innenfor, familie og levekårsområdet. Dette omfatter virkemidler for å sikre et inkluderende samfunn, et velfungerende arbeidsmarked og inntektssikring ved fødsel, alderdom, aleneomsorg, sykdom/uførhet med videre. Oppgavene innenfor levekårsområdet omfatter deler av sosialtjenesteloven. Direktoratet utfører også oppgaver innenfor helserefusjonsområdet basert på tjenesteavtaler med Helsedirektoratet.

Statistikk som produseres i NAV:

- Arbeidsmarked
 - Registrerte arbeidsledige
 - Ordinære tiltaksdeltakere
 - Delvis ledige
 - Ledige stillinger
 - Utdanning og arbeidsmarkedet
 - Sluttårsaker
 - Ytelser til arbeidssøkere
- Jobb og helse
 - Sykefravær
 - Sykepenger
 - Rehabilitering
 - Nedsatt arbeidsevne
 - Uføreytelser
 - Grunnstønad
 - Hjelpstønad
- Pensjon
 - Alderspensjon
 - Ytelser til gjenlevende
 - Avtalefestet pensjon
 - Krigspensjon
 - Supplerende stønad
- Familie og omsorg
 - Barnetrygd
 - Barnebidrag
 - Foreldrepenger
 - Stønad til enslige forsørgere
 - Kontantstøtte
- Helsetjenester
 - Frikort
 - Fastlegeordningen
 - Legeoppgjør
 - Offentlige poliklinikker
 - Private laboratorier
 - Privat radiologi
- Hjelpemidler
- Regnskap folketrygden

Formål og brukere

NAV statistikkproduksjon har som formål å belyse utviklingen i arbeidsmarkedet og folketrygdens ordninger. I tillegg produseres styringsdata som grunnlag for oppfølging av NAVs virksomhet.

Brukere utenfor NAV er Stortinget og lokale politikere, departement, offentlige etater, forskningsinstitusjoner, næringsorganisasjoner og partene i arbeidslivet, internasjonale organisasjoner, media og allmennheten.

Produksjon og formidling

Lovgrunnlag/hjemmel

- Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen
- Lov om arbeidsmarkedstjenester
- Lov om folketrygd
- Lov om bidragsforskott
- Lov om helseregistre og behandling av helseopplysninger
- Lov om yrkesskadetrygd
- Lov om pensjonstrygd for fiskere
- Lov om pensjonstrygd for skogsarbeidere
- Lov om pensjonstrygd for sjømenn
- Lov om avtalefestet pensjon for offentlige tjenestemenn m. fl.
- Lov om helseforetak m.m.
- Lov om spesialisthelsetjenesten m.m.
- Lov om helsetjenesten i kommunene
- Lov om legemidler m.v.
- Lov om barn og foreldre
- Lov om barnetrygd
- Lov om kontantstøtte til småbarnsforeldre
- Lov om krigspensjonering for militærpersonell
- Lov om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner
- Lov om innkreving av underholdningsbidrag

Fra 1. januar 2009 ble ansvaret for Helsetjenester som omfatter saker under lovverket om spesialisthelsetjenesten, helsetjenesten i kommunene, legemidler og helseregistre overført til Helsedirektoratet. Fra dette tidspunkt fikk Helse-direktoratet ansvaret for produksjon og publisering av statistikk under helse-tjenesteområdet. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil inntil videre drifte IT-systemene innenfor helsetjenesteområdet gjennom egne tjenesteavtaler. Det vil også bli inngått en leveranseavtale mellom NAV og Helsedirektoratet om systemutvikling og datatilrettelegging for statistikkproduksjon.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere

Samarbeidet mellom NAV og Statistisk sentralbyrå (SSB) er basert på en rammeavtale som ble etablert i 2007 og gjennomgått og fornyet i høsten 2009. I tillegg gjennomføres kontaktmøter mellom direktørene samt fagmøter mellom Statistikk og utredning i NAV og fagseksjonene Levekår, Inntekts- og lønns-statistikk samt Arbeidsmarked i SSB. NAV leverer også en del registerdata og statistikk direkte til forskningsinstitusjoner og andre samarbeidspartnere.

Produksjonsmetode

NAVs statistikk baseres på datauttrekk fra etatens saksbehandlingssystemer og registre. I tillegg foretas spørreundersøkelser knyttet til gjennomføring av analyseprosjekter i etatens regi.

NAV utvikler for tiden et eget datavarehus for bearbeiding og løpende publisering av statistikk. Et viktig formål med datavarehuset er å sikre et mer samordnet og konsistent datagrunnlag for produksjon av statistikk og interne styringsdata. I 2009 har NAV produksjonsatt ny statistikk innenfor pensjonsområdet, sykefravær og arbeidssøkere/arbeidsmarkedstiltak. I tillegg har det vært stort fokus på utvikling av styringsdata for NAV.

NAV gjennomfører årlig to undersøkelser av næringslivets og offentlige etaters behov for ulike typer arbeidskraft det nærmeste året samt omfanget av stillinger som ikke er besatt som følge av rekrutteringsproblemer. Dataene innhentes postalt eller i noen tilfeller ved bedriftsbesøk. Vårundersøkelsen er basert på et utvalg på om lag 20 000 bedrifter og gir resultater på fylkesnivå. Høstundersøkelsen ble gjennomført første gang i 2007 og er basert på et betydelig mindre utvalg som gir resultater kun på landsnivå.

Standarder for begreper og klassifiseringer

NAV benytter gjeldende standarder i sine statistikkpublikasjoner.

Statistikk over arbeidssøkere og stønadsmottakere inndeles blant annet etter alder, kjønn, varighetsperioder og geografi. Yrkesopplysningene baserer seg på Standard Yrkesgruppering (STYRK). For diagnoseklassifiseringer

i helsestatistikken brukes standardene ICPC 2 og ICD10. Resultatene fra den årlige bedriftsundersøkelsen grupperes etter geografi, yrke (STYRK) og næring (NACE).

Offentliggjøring og formidling av statistikken

Statistikken publiseres på NAVs nettsted (nav.no) etter en publiseringskalender som legges ut på forhånd hvert halvår. I innledningen til publikasjonene ligger dokumentasjon og forklaringer til tallene.

Arbeidssøker- og stillingsstatistikken blir offentliggjort ved utgangen av hver måned.

Sykefraværstatistikk og trygdestatistikk publiseres kvartalsvis.

Bedriftsundersøkelsen publiseres to ganger i året.

Statistikken inngår som datagrunnlag i etatens forsknings- og analysevirksomhet. Disse arbeidene publiseres i NAVs rapportserie og Arbeid og velferd. (kvartalsvis). Alle rapporter og statistikkpublikasjoner publiseres på nav.no.

Internasjonalt statistikksamarbeid og rapportering

NAV samarbeider med flere internasjonale organisasjoner om tilrettelegging av statistikk.

Eurostat: Samarbeid om europeisk statistikk over deltakere i arbeidsmarkedstiltak (LMP-databasen).

OECD: tiltaksstatistikk.

EU-kommisjonen og ILO: statistikk over arbeidssøkere og ledige stillinger.

NOSOSCO (Nordic Social-Statistical Committee): statistikk om helse, familie og pensjon.

Kostnader

Ressursbruk/årsverk:

Det benyttes i underkant av 30 årsverk på statistikkproduksjon i direktoratet. Dette omfatter utviklingsarbeid og oppdatering av datavarehus, statistikkpublikasjoner samt service til eksterne og interne brukere. Ca. halvparten av disse ressursene benyttes til utvikling og produksjon av interne styringsdata.

I tillegg til personalressursene kommer utgifter til drifting og utvikling datavarehuset.

Finansiering

Arbeidet finansieres hovedsakelig gjennom rammetildelingen fra Arbeidsdepartementet.

NIFU STEP - Norsk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning

Statistikk som blir produsert

NIFU STEP har ansvar for innhenting av data, ajourføring, drift og vedlikehold av følgende databaser og registre som grunnlag for den offisielle FoU-statistikken:

- FoU-ressurser totalt i Norge,
- FoU-ressurser for universitets- og høyskolesektoren,
- FoU-ressurser for instituttsektoren,
- FoU-bevilgninger over statsbudsjettet,
- Forskerpersonalregisteret,
- Doktorgradsregisteret.

I tillegg til ovennevnte innhentes årlig nøkkeltall fra forskningsinstituttene som er underlagt retningslinjer for statlig finansiering. NIFU STEP utarbeider også statistikk om doktorgrader og doktorgradsstudenter i de nordiske og baltiske landene (tilgjengelig i basen NORBAL, som drives av NIFU STEP og finansieres av NordForsk). Dessuten kjøper og tilrettelegger NIFU STEP databaser som omfatter internasjonal vitenskapelig publisering, patentdata og internasjonale data om statistikk og indikatorer for vitenskap og teknologi fra OECD. Fra helsefore-takene samler NIFU STEP inn publiseringsdata og fra 2007 også data om ressurs-bruk til forskning. Fra 2008 er innhenting av data fra helseforetakene utvidet til også å omfatte utviklingsarbeid.

Formål og brukere

Den offisielle statistikken, som utarbeides ved NIFU STEP, ligger innenfor området *Forskning og utvikling*. Norsk statistikk over ressursinnsatsen i forskning og utviklingsarbeid (FoU) – utgifter og personale – har vært utarbeidet siden tidlig på 1960-tallet. NIFU STEP har et særskilt statistikkansvar for universiteter og høyskoler, forskningsinstitutter og andre institusjoner med FoU. Statistikken brukes av offentlige myndighetsorganer som Stortinget, Regjeringen, departementene, Forskningsrådet, fylker og kommuner, så vel som av de FoU-utførende institusjonene, andre institusjoner og organisasjoner samt enkeltpersoner.

Produksjon og formidling

Lovgrunnlag/hjemmel

FoU-statistikken for Norge utarbeides etter internasjonale retningslinjer nedfelt i OECDs Frascati-manual. Data som skal leveres til EU er regulert gjennom Commission Regulation (EC) No 753/2004 og Decision No 1608/2003/EC.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter

Statistisk sentralbyrå har ansvaret for FoU-statistikk for næringslivet. Ved planlegging av undersøkelsene og sammenstilling av data til en total FoU-statistikk for Norge samarbeider NIFU STEP med SSB. I henhold til avtale med Norges forskningsråd har NIFU STEP ansvaret for koordinering av statistikkarbeidet og sammenstilling av data til en total statistikk for Norge. NIFU STEP samarbeider også med statistikkprodusentene innenfor forskning og utvikling i de andre nordiske landene: Danmarks Statistik, Rannsóknir i Ísland, Statistisk centralbyrå i Finland og Statistiska Centralbyråen i Sverige.

Produksjonsmetode

Dataene hentes fra administrativt nivå og direkte fra de FoU-utførende enhetene – både gjennom filoverføringer av personal- og regnskapsdata samt spørreskjemaer. Fra 2008 er spørreskjema tilgjengelig på web. Dataene suppleres med regnskaps-data fra Statsregnskapet, fra Database for statistikk om høgre utdanning (NSD) samt fra Norges forskningsråd og store forskningsfinansierende organisasjoner (Kreftforeningen m.fl.). Basene for FoU-statistikk omfatter beregningsmoduler der blant annet lønn, stillingsbrøk og FoU-andeler inngår. Materialet kvalitetssjekkes gjennom særskilte rutiner.

Bruk av standarder for begreper og klassifiseringer

I OECDs Frascati-manual inngår definisjoner og retningslinjer for produksjon av FoU-statistikk. I tillegg benyttes nordisk klassifisering for formålsinndelinger (NordForsk) samt Norsk inndeling av vitenskapsdisipliner (Universitets- og høyskolerådet) der Forskningsrådet er ansvarlig for oppdatering og vedlikehold.

Formidling

Formidling av statistikk fra NIFU STEP foregår både på nett og papir. Hovedresultatene presenteres i nyhetsbrev på våre nettsider ved ferdigstilling av en statistikkårgang. Resultatene inngår også i rapporten ”*Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer*” som har vært utgitt annethvert år av

Norges forskningsråd (<http://www.forskningsradet.no>) og fra 2009 utgis årlig. Nettversjon av rapporten med tabelldel oppdateres fortløpende. En kortversjon av rapporten utgis annethvert år på engelsk. I *FoU-statistikkbanken* på NIFU STEPs hjemmeside oppdateres dataene fortløpende. Her kan den enkelte bruker selv velge statistikk og tabeller om FoU, inkludert internasjonale sammenlikninger samt finne informasjon om metode, begreper og definisjoner, datakilder m.m. I 2007 ble en engelsk versjon av statistikkbanken ferdigstilt, og den ble i tillegg utvidet med doktorgradsstatistikk. NIFU STEP utgir årlig en liten folder med tabeller og figurer: *FoU-statistikk og indikatorer/Science and Technology Indicators*. Andre statistikker fra NIFU STEP finnes på <http://www.nifustep.no/>.

Internasjonalt statistiksamarbeid og rapportering

Det internasjonale statistiksamarbeidet foregår i regi av OECD (DSTI - Direktoratet for vitenskaps- og teknologi- indikatorer), herunder NESTI (Gruppen av nasjonale eksperter for vitenskaps- og teknologiindikatorer) og gjennom EUROSTAT STI Working Group (Gruppen for statistikk om vitenskap, teknologi og innovasjon). NIFU STEP deltar også i EUs arbeidsgruppe for statistikk om kvinner i forskning. Hertil kommer nordisk samarbeid gjennom prosjektarbeid og kontaktnett blant annet gjennom NICE (Nordic Innovation Center). NIFU STEP rapporterer FoU-statistiske data flere ganger i året både til OECD og EUROSTAT.

Kostnader

NIFU STEPs virksomhet er organisert i seks tematiske programområder. Statistikkproduksjonen er underlagt området *Statistikk og indikatorer*. Dette området har også ansvaret for indikatorutvikling og redaktøransvaret for rapporten: *Det norske forsknings- og innovasjonssystemet – statistikk og indikatorer* (Norges forskningsråd), se omtale under formidling over. Arbeidet med statistikk-produksjon, presentasjon av resultatene og tilrettelegging av internasjonale baser samt deltagelse i internasjonale fora utgjør anslagsvis 7–8 årsverk. Statistikken er finansiert av Kunnskapsdepartementet via en egen avtale med Norges forskningsråd.

Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning

Hva produseres av offisiell statistikk

Driftsgranskinger i jord- og skogbruk:

Hovedformålet med driftsgranskningene er å vise årlige resultater, og mer lang-siktige utviklingslinjer, for økonomien på gårdsbruk der inntekter fra jordbruket har et betydelig omfang. Driftsgranskningene bygger på skatteregnskap som er omarbeidet til driftsregnskap. I EU-landene utarbeides tilsvarende statistikk (FADN/RICA). En har statistikk for:

- Arbeidsinnsats, areal og husdyr
- Eiendeler og investeringer
- Avlinger, husdyrproduksjon og priser
- Kostnader og inntekter
- Økonomisk resultat, samlet sett og for driftsformer
- Resultater for skogbruk, tilleggsnæringer og andre næringer
- Samlet økonomisk resultat for brukerfamiliene

Totalkalkylen for jordbruket:

Totalkalkylen for jordbruket, inkludert normaliserte regnskaper, utarbeides årlig av Budsjettnemnda for jordbruket. Totalkalkylen viser totalverdiene som skapes i norsk jordbruk ved utnyttelse av jordbrukets produksjonsfaktorer. Seriene i totalkalkylen går tilbake til 1959. Fra 1993 har totalkalkylens normaliserte regnskaper blitt lagt til grunn i jordbruksforhandlingene ved vurdering av inntektsutviklingen.

På grunnlag av inntekter, kostnader og budsjettoverføringer beregnes ulike resultatmål for verdiskapningen i jordbruket. Videre utarbeides tall for antall jordbruksbedrifter og arbeidsforbruk, areal og avlinger, husdyrbestand og ytelse. Totalkalkylen er den viktigste kilden ved rapportering av «Economic Accounts for Agriculture» eller «Regnskaper for landbruket» til Eurostat. Norge er forpliktet til denne rapporteringen og NILF er ansvarlig institutt.

Annen statistikkproduksjon:

- Prisutvikling på ulike ledd i matvarekjeden
- Spesialundersøkelser; statistikk for spesielle driftsformer og nisjeproduksjoner
- Samdrifter, tilleggsnæring og skatteforhold
- Matvareforbruksberegninger (for Sosial – og helsedirektoratet)

Formål og brukere

Delformål for Driftsgranskningene er:

- Presentere økonomiske data for familier på gårdsbruk av forskjellig størrelse, med ulike driftsformer og med forskjellig geografisk plassering
- Gi grunnlag for sammenligninger med annen nasjonal og internasjonal statistikk
- Legge grunnlag for videre forskning og utredning
- Gi bidrag til rådgivning og undervisning
- Gi bidrag til offentlig politikk og forvaltning

Totalkalkylen brukes i jordbruksforhandlingene, som grunnlag for nasjonalregnskaps- og nasjonalbudsjettberegninger, til matvareforbruksberegninger, som kilde for statistikk til internasjonale organisasjoner, forskning og utredninger.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovhjemmel

Det er frivillig deltakelse i driftsgranskningene. Heller ikke arbeidet med Totalkalkylen kan direkte vise til lovhjemmel ved innhenting av grunnlags-opplysninger, men oppgavegivere er kjent med at NILF er sekretariat for Budsjettnemnda for jordbruket som utarbeider grunnlagsmaterialet for jordbruksforhandlingene.

Samarbeidsrelasjoner og produksjonsmetode

NILF har avtale med over 900 jordbruksbedrifter (bønder) og god kontakt med mange regnskapskontor for å utarbeide Driftsgranskningene som er en utvalgs-undersøkelse. Det er også samarbeid med SLF, Tine, Nortura og Skattedirektoratet.

Til Totalkalkylen innhentes oppgaver fra over 130 ulike kilder. Av hovedbidrags-ytere nevnes SSB, SLF, Mattilsynet og landbrukets samvirkebedrifter (Tine, Nortura, Felleskjøpene m.fl.). Det benyttes både registre, utvalgsundersøkelse og beregninger. Budsjettnemnda for jordbruket er fagnemnd med direkte innflytelse på metodevalg og en viktig kvalitetssikrer av arbeidet.

Formidling

Formidling av statistikk skjer i publikasjoner fra NILF og Budsjettnemnda for jordbruket og på internett. Publisering på internett skjer i litt ulike formater, men det meste er tilgjengelig i html-kode. Hovedtabeller for Driftsgranskinger er å finne fra: <http://www.nilf.no/Publikasjoner/Bm/Publikasjoner.shtml>, hovedpublisering var i år 15. desember.

Totalkalkylen er å finne: <http://www.nilf.no/Totalkalkylen/Bm/TotalkalkylenHoved.shtml>, hovedoppdatering på internett var i år 15. september.

Internasjonalt statistikkarbeid og rapportering

NILF rapporterer totalregnskapsstatistikk for jordbruk (EAA) til Eurostat og deltar for Norge i deres arbeidsgruppe for dette. Rapporteringen er lovbestemt for EU-medlemmer og for Norge gjennom EØS. NILF har tidvis også rapportert statistikk til andre internasjonale organisasjoner (OECD, FAO). Vi deltar i Pacioli (europeisk fagforum for driftsgranskinger), og i nordisk kontaktnett for jordbruksstatistikere.

Kostnader

NILFs forvaltningsbevilgning som skal dekke en rekke spesifiserte oppgaver innen dokumentasjon og analyse var på 22,9 mill. kroner i 2009, men ikke alt dette gjelder statistikkproduksjon. Driftsgranskningene er den største enkeltoppgaven og tar drøyt halve forvaltningsbevilgningen om alle kostnader regnes med. Totalkalkylen krever størst ressurser i det sekretariatsarbeidet NILF har for Budsjettnemnda for jordbruket og den statistikken krever i underkant av 3 mill. kroner.

Norsk institutt for skog og landskap

Norsk institutt for skog og landskap er nasjonalt fagorgan for informasjon om arealressurser med tilknytning til landbruket. Instituttet gjennomfører både kartlegging og nasjonale utvalgsundersøkelser av arealdekke, jordsmonn, skog, landskap og vegetasjon. Statistikkproduksjonen ved instituttet skjer med utgangspunkt i budsjettvedtak. Instituttets hjemmeside er www.skogoglandskap.no

Statistikkproduksjon

- *Jordregister*: Forenklet markslag fordelt på grunneiendommer og landbrukseiendommer. Statistikken utarbeides og publiseres kommunevis. Jordregister er underlagt konsesjonsvilkår gitt av Datatilsynet.
- *Markslagsstatistikk*: Arealtilstand og markslag for kommuner og fylker (aggregert Jordregister). Det utarbeides også markslagsstatistikk for ad hoc enheter ved behov.
- *Skogstatistikk*: Ressursstatistikk for det produktive skogarealet, basert på en utvalgsundersøkelse med femårige omdrev (Landsskogtakseringen). Nasjonal statistikk publiseres årlig. I tillegg utgis mer omfattende nasjonale rapporter hvert femte år og fylkesrapporter hvert 15de år.
- *Jordsmonnstatistikk*: Arealstatistikk for jordsmonnegenskaper på dyrka mark. Utarbeides for fylker eller andre større regioner der det er utført jordsmonnkartlegging.
- *Arealstatistikk* med spesiell vekt på utmarksareal. Statistikken er basert på vegetasjonskartlegging og utvalgsundersøkelser.
- *Landskapsstatistikk* basert på utvalgsundersøkelser og registerkoblinger. Denne statistikken beskriver tilstand og endringer i norske landskap.
- *LULUCF* (Land Use, Land Use Change and Forestry) statistikk som inngår i Norges rapportering knyttet til internasjonale klimaavtaler.

Brukere

Landbruksmyndighetene nasjonalt (LMD og SLF), regionalt (Fylkesmannen) og lokalt (kommunene). En del statistikk brukes også av landbruksnæringen, skogindustrien, miljøvernmyndighetene og ulike forskningsinstitusjoner. Noe av statistikken inngår i regelmessige rapporter til internasjonale organisasjoner. Skogstatistikk rapporteres årlig til SSB, samt til MCPFE og FAO.

Metoder

Statistikkproduksjonen ved instituttet skjer med basis i egenskaper ved arealene. Disse undersøkes enten gjennom tradisjonell kartlegging (i felt eller fra flybilder) eller ved utvalgsundersøkelser basert på prøvetaking og måling i felt. Metodikken gir i begge tilfeller spesielle utfordringer ved statistikkproduksjon. Det utarbeides også statistikk ved å koble sammen ulike kartgrunnlag eller gjennom kobling av kart mot stedfestet registerinformasjon (for eksempel Matrikkelen og Kulturminneregistere).

Formidling

Instituttets statistikk utgis som rapporter i serien *Ressursinformasjon fra Skog og landskap*. Disse rapportene legges også ut på instituttets nettsider i PDF format. Jordregister utgis som egen serie: *Jordregister fra Skog og landskap*, men denne legges i henhold til konsesjonsvilkårene ikke ut på Internett. Alle instituttets fagdata er lagret i en velorganisert geodatabase og instituttet gir fri tilgang til nedlasting av data fra denne basen såfremt rettighetsforhold eller konsesjoner ikke ligger til hinder for dette. Statistikk innarbeides også i instituttets nettbaserte tjenester, eksempelvis *Gårdskart på Internett*. Instituttet startet i 2009 en gradvis omlegging til produksjon av nettbasert statistikk hentet direkte fra databasene og levert som Internett-tjenester.

Samarbeidsrelasjoner

Instituttet deltar i den nasjonale infrastrukturen for geografisk informasjon, *Norge digitalt*. Gjennom denne infrastrukturen har instituttet tilgang til data som benyttes i statistikkproduksjon. Et eksempel er *Matrikkelen (Statens kartverk)* som er en viktig forutsetning for produksjon av *Jordregister*. Instituttet følger den nasjonale standarden for stedfestet informasjon (SOSI) og har et tett samarbeid med SSB på områdene primærnæringsstatistikk og arealstatistikk. I 2009 har instituttet støttet SSB i arbeidet med etablering av en nasjonal standard for geografiske rutenett til statistikkformål, og med utvikling av opplegget for en nasjonal arealstatistikk.

Kostnader og finansiering

Kostnadene ved instituttets statistikkproduksjon er primært knyttet til innsamling og ajourhold av primærdata. Dette har en årlig ramme på om lag 90 mNOK og omfatter om lag 100 årsverk. I denne produksjonen inngår imidlertid også etablering og vedlikehold av kartdata og geografiske databaser samt utredninger og informasjonsproduksjon ut over den rene statistikkproduksjonen. De årlige kostnadene til bearbeiding og publisering av statistikk alene anslås til om lag 5 mNOK. Virksomheten er finansiert over statsbudsjettet. Instituttet er underlagt Landbruks- og matdepartementet.

Norges vassdrags- og energidirektorat

Statistikk som blir produsert

- Vassmagasinstatistikk – ukentlig
- Hydrologisk månedsoversikt
- Leverandørskifter - kvartalsvis
- Statistikk over nettleie i regional- og distribusjonsnettet – årlig
- Avbruddsstatistikk – årlig

Formål og brukere

- Vassmagasinstatistikk:
 - Formål: Gi tall for fyllingsgrad i norske vannmagasiner.
 - Brukere: Offentlige myndigheter, herunder SSB, aktører i kraft- og energimarkedet og publikum
- Hydrologisk månedsoversikt
 - Formål: Gi oversikt over hydrologiske forhold som vannføring, snø, mark- og grunnvann. Som nasjonalt ansvarlig institusjon for hydrologi i Norge samler NVE, ved Hydrologisk avdeling, inn data om bl.a. vannstand, vannføring, snø, is og breer, grunnvann, vanntemperatur, erosjon og sedimenttransport. Den hydrologiske månedsoversikten viser status for disse variablene.
 - Brukere: Offentlige myndigheter, forskningsinstitusjoner, aktører i kraft- og energimarkedet og publikum.
- Leverandørskifte
 - Formål: Bidra med informasjon om funksjonaliteten i sluttbruker-markedet for elektrisitet. Som et ledd i arbeidet med å undersøke om kraftmarkedet fungerer tilfredsstillende, har NVE siden 1997 gjort kvartalsvise undersøkinger om leverandørskifte og pris-utvikling.
 - Brukere: Offentlige myndigheter, aktører i kraftmarkedet og publikum
- Avbruddsstatistikk:
 - Formålet: Gi oversiktstall for avbruddsforholdene på lands, fylkes- og nettselskapsnivå.
 - Brukere: Offentlige myndigheter, nettselskaper og publikum
- Nettleiestatistikk:
 - Formålet: vise variasjon og utvikling over tid i utforming av nettleie-tariffene. Nettleien er en pris på transport av kraft gjennom hele elektrisitets-nettet fra produsenten frem til forbruker. Hensikten med statistikken er å sammenligne nettleien mellom ulike nett og for å kunne se hvordan nettleien har utviklet seg over tid. Nettleien består av ulike ledd, Fastledd (med benevnningen kr/pr.år), effektledd (kr/kW pr.år) og energiledd (øre/kWh). For at nettleiene skal kunne sammenlignes er disse omregnet til ett beløp som kalles beregnet pris.
 - Brukere: Offentlige myndigheter, herunder SSB, nettselskaper og publikum

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

- Avbruddsstatistikk: Forskrift om leveringskvalitet kapittel 2A, Registrering og rapportering
- Nettleiestatistikk: Nettleie er regulert av NVE i henhold til bestemmelser gitt i Energilovforskriften av 7. desember 1990 nr. 959 med endringer, samt Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier, jf. § 13-1, bokstav g av 11. mars 1999 nr. 302.

Samarbeid

- NVE og SSB samarbeider om elektronisk innrapportering av teknisk og økonomiske data for innehavere av omsetningskonsesjoner, eRapp.

Produksjonsmetode

- Statistikk over nettleie er innhentet elektronisk fra omsetningskonsesjonærer som eier nett pr. 01.01.
- Statistikk over avbrudd er innhentet elektronisk via FASIT
- Leverandørskifte undersøkelsen er basert på et elektronisk skjema som sendes inn via NVE sine internettsider
- Hydrologiske måledata innrapporteres til NVE elektronisk via AMIS og ManWeb eller manuelt via vannstandskort, lister og bøker.

Formidling

Statistikk formidles via Internett – www.nve.no og www.senorge.no, samt trykte publikasjoner

Når statistikken produseres

Statistikken er årlig, kvartalsvis eller ukentlig.

Kostnader

Det er ikke foretatt kostnadsestimater over ressursbruk i forbindelse med statistikk produsert ved NVE

*Registre**Geografiske databaser*

NVE har forvaltningsansvar for nasjonale databaser med geografisk informasjon om elver, innsjøer og nedbørfelt. Tre grunnleggende databaser er REGINE (REGIster over NEdbørfelt), Innsjødatabasen med informasjon om alle innsjøer over 2500 m² og ELVIS (elvenettverksdatabasen). Databasene inneholder de nasjonale koblingsnøklene/løpenumrene som er de primære koblingene for all informasjon som skal knyttes til elver, innsjøer og nedbørfelt. Innsjødatabasen og ELVIS er etablert ved hjelp av digitalt kartverk (målestokk 1:50 000), nedbørfeltgrensene i REGINE er tilpasset samme type kartverk.

Hydrologisk database

Hydrologisk avdeling i NVE utfører målinger over hele landet av hydrologiske og meteorologiske prosesser, dvs. prosesser knyttet til vannets kretsløp. Hydra II er NVEs eget datasystem for å motta, kontrollere, bearbeide og lagre de 25-30 millioner enkeltverdiene som årlig registreres. I tillegg lagres data som NVE mottar fra andre institusjoner.

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) A/S

NSD er et arkiv for forskningsdata og formidler data til forskere og studenter i Norge og utlandet. I tillegg er NSD et kompetansesenter som veileder forskere i forhold til datainnsamling, dataanalyse, metode, personvern og forskningsetikk. Hovedmålsettingen er å forbedre muligheter og arbeidsvilkår for empirisk forskning som først og fremst er avhengig av tilgang til data. Dette gjøres ved å bygge ned økonomiske, tekniske, kunnskapsmessige, juridiske og administrative barrierer mellom brukere og dataressurser.

NSD var fra etableringen i 1971 og fram til og med 2002 institusjonelt knyttet til Norges forskningsråd. Etter vedtak i Stortinget i desember 2002 ble NSD med virkning fra 1. januar 2003 fristilt fra Norges forskningsråd og etablert som Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS eid av Kunnskapsdepartementet. Fristillingen medfører ikke endringer i NSDs tjenestetilbud og innretning.

NSD har bygd opp omfattende arkiver med data om individer, regioner og politiske og administrative systemer. I 2003 ble NSD personvernombud for universitetene, de vitenskapelige og statlige høyskolene og en rekke helseforetak og forsknings-institutter. I tillegg til et bredt samarbeid med Norges forskningsråd, universitetene, høyskolene og forskningsinstituttene samarbeider NSD med andre institusjoner om konkrete oppgaver innen innsamling og tilgjengeliggjøring av data.

Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

Dette er et prosjekt initiert og finansiert av Kunnskapsdepartementet (KD), der utvikling og drift er lagt til NSD. Databasen inneholder statistikk om universiteter, vitenskapelige høyskoler, statlige og private høyskoler og kunsthøyskoler. Databasen omfatter data om studenttall, ansatte, økonomi, areal og forsknings-produksjon. I tillegg inneholder DBH fra 2006 informasjon om offentlige aksjeselskaper hvor KD eller underliggende institusjoner har eierinteresser. KD og institusjonene benytter databasen som et planleggingsverktøy i budsjettarbeidet. Data stilles også åpent til disposisjon for forskningsmiljøene.

Data samles hovedsakelig fra UH-institusjonenes driftssystemer, produseres fortløpende og formidles via Internett; dbh.nsd.uib.no. I 2009 ble det utarbeidet planer for et felles opplegg mellom SSB og NSD for innsamling av individdata fra institusjonene. Ressursbruk 8 årsverk, finansiert av KD.

NSDs Kirkedatabase

NSD får fra SSB tilgang til og legger til rette menighetenes årsstatistikk. Databasen danner grunnlag for Den norske kirkes offisielle kirkestatistikk og inneholder data fra menighetenes årsstatistikk som bygger på kirkebøkene, menighetenes dags-register og tellinger utført i menighetene. Årsstatistikken inneholder blant annet opplysninger om antall døde, konfirmerte, innmeldte og utmeldte, om guds-tjenester, gudstjenestedeltakere, nattverdsdeltakere, innsamlet kollekt, aktiviteter for barn og unge, diakonale og økumeniske tiltak i menighetene med mer.

Datainnsamling skjer parallelt med fellestrådenes rapportering til KOSTRA. Den delen av statistikken som er rapportert på menighetsnivå blir deretter overført til NSD. Publiseres årlig på Internett; www.kirkedatabasen.no Ressursbruk 0,75 årsverk, finansiert av Kirkerådet.

Nasjonalt system for statistikk fra pasientombudene

Dette systemet inneholder opplysninger om hvem som gjør bruk av ombudenes tjenester. Systemet gir statistiske analyser av informasjonen som er tilgjengelig i grafisk form og i tabellform. Statistikk på regionalt og nasjonalt nivå. Uthenting av data skjer via Internett. Datainnsamling skjer gjennom egne registreringsopplegg. Formidles (årlig) via Internett og papir (ombudenes årsrapporter). Ressursbruk 3–4 månedsverk per år, finansiert av Sosial- og helsedirektoratet (210 000 kroner per år).

Forvaltningsdatabasen

Forvaltningsdatabasen er en detaljert kartlegging av organisering og endring av norsk statsforvaltning 1947-2009. Basen gir en samlet og oppdatert oversikt over statsforvaltningens oppbygging på ethvert tidspunkt i denne perioden og gjør det mulig å se status eller å analysere trender og utviklingstrekk i organiseringen av statsforvaltningen. Basen omfatter basisinformasjon om virksomhetene, bl.a. data om ansatte, lovgrunnlag, årsmeldinger og relevant litteratur (forskningspublikasjoner). Organisasjonsnummer fra Enhetsregisteret i Brønnøysund er lagt til.

Databasen fungerer som sentralt utgangspunkt for videre tilrettelegging av data om statsforvaltningen. Ny informasjon og historiske datasett om virksomhetene kan legges til. Ved at data fra ulike prosjekter samles i Forvaltningsdatabasen, er den akkumulerende og data blir tilgjengelig på ett sted.

Data samles fra ulike kilder; bl.a. Statskalenderen, regjeringens nettsider, institusjonsnettsider og er tilgjengelig via NSDs nettsider; www.nsd.uib.no/data/polsys/. Ressursbruk: ca 1 årsverk, finansiert av FAD. Gjennom engasjement i internasjonale organisasjoner og gjennom forpliktende samarbeid i en rekke prosjekter deltar NSD også i arbeidet med å bygge opp et datagrunnlag for komparative analyser.

International Social Survey Programme (ISSP)

ISSP er en sammenslutning av forskningsinstitutter og -organisasjoner i 45 land. Hvert år gjennomfører medlemmene en spørreundersøkelse innen et sentralt samfunnsvitenskapelig tema, som for eksempel holdninger til offentlige myndigheter, religion, sosial ulikhet, arbeidsforhold og arbeidserfaringer, familie og kjønnsroller og så videre. Et samordnet og vel dokumentert internasjonalt datasett blir produsert og distribuert av GESIS Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften. Informasjon er tilgjengelig på websiden www.issp.org.

Norsk del av the International Social Survey Programme samles av NSD hovedsakelig ved postale spørreskjema. Data stilles fritt tilgjengelig for forskning og undervisning. Ressursbruk 1 årsverk + datainnsamling, finansiert av NFR.

European Social Survey (ESS)

ESS er spørreundersøkelser som gjennomføres i en rekke europeiske land for å måle politiske, sosiale og økonomiske holdninger og verdier i befolkningen. Prosjektet er initiert av the European Science Foundation (ESF) og finansiert av EU, ESF og nasjonale forskningsråd. NSD er ESS' dataarkiv og tilrettelegger og distribuerer data. NSD er dessuten partner i prosjektet og medlem av the Central Co-ordinating Team (CCT). I tillegg utvikler og driver NSD ESS EduNet, et eLearning opplegg basert på data fra ESS. Første intervjurunde ble gjennomført i 2002/2003, andre i 2004/2005, tredje i 2006/2007 og fjerde i 2008/2009. Data stilles fritt tilgjengelig for forskning og undervisning.

I Norge blir data samlet inn av SSB gjennom personlige intervju. Formidling skjer via Internett. Ressursbruk fire årsverk, finansiert av EU/NFR/NSD. Informasjon tilgjengelig på web: ess.nsd.uib.no og www.europeansocialsurvey.org.

NSDs europaundersøkelser

Etter avtale mellom EU og Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) hadde NSD tidligere anledning til å gjennomføre deler av Standard Eurobarometer i Norge. Dette er intervjuundersøkelser som gjennomføres flere ganger i året i alle EUs medlemsland. Innen den bilaterale avtalen mellom Norge og EU var NSD ansvarlig institusjon for datainnsamlingen i Norge. Det ble ikke gjennomført noen norsk europaundersøkelse i 2004, og fra 2005 er gjennomføringen i Norge innlemmet i EU-kommisjonens sentrale opplegg. Fra høsten 2004 (Eurobarometer 62) er datainnsamling for standard Eurobarometre administrert av TNS Opinion & Social, et konsortium dannet av Taylor Nelson Sofres (TNS) og EOS Gallup Europe. Datainnsamling i Norge skjer nå gjennom TNS Gallup Norge, men data gjøres tilgjengelig gjennom den europeiske samarbeidsorganisasjonen for dataarkiver, der NSD er medlem. Det har ikke vært gjennomført datainnsamling i 2006 - 2009 i Norge.

Skolevalg

Det har blitt gjennomført nasjonale skolevalg foran hvert lokal- og stortingsvalg siden 1989, og også i forkant av folkeavstemningen om norsk EU-medlemskap i 1994. Frem til 2005 ble prosjektet finansiert av departementet med ansvar for utdanningssektoren, senere har Utdanningsdirektoratet overtatt det øverste ansvaret for prosjektet. NSD har i hele perioden vært ansvarlig for gjennomføringen av en valgundersøkelse blant elever i videregående skole, samt for en mindre undersøkelse gjennomført blant et representativt utvalg av det norske folk, og fra 1995 har NSD også vært ansvarlig for gjennomføringen av selve valget.

Oljedirektoratet

Hva produseres av statistikk?

- Historisk produksjon av olje, gass, NGL, kondensat pr felt og samlet norsk sokkel
- Historisk utvikling i antall brønner boret pr år på norsk sokkel
- Reservetilvekst samt antall funn pr år for norsk sokkel
- Seismiske undersøkelser pr år
- Årlige utslipp fra petroleumsvirksomheten (CO₂, NO_x, nmVOC, produsert vann)
- Årlige tildelinger av utvinningstillatelser samt rettighetshavere på norsk sokkel pr år
- Videre publiserer OD faktaopplysninger pr utvinningstillatelse/brønn/seismisk undersøkelse som kan danne grunnlag for ulike statistikker

Formål og brukere

Formålet med statistikkene er å gi informasjon om olje og gassvirksomheten, slik at det bidrar til økt kunnskapsnivå og diskusjon om petroleumsnæringen og utviklingen av ressursene på norsk sokkel.

Viktige brukere:

- Petroleumsforvaltningen
- Næringsorganisasjoner
- Universitet og høyskoler
- Forskningsinstitusjoner
- Private næringsaktører
- Media mv.

Produksjon av statistikken

Dataene samles inn med hjemmel i:

- Lov om Petroleumsvirksomhet
- Forskrift til lov om petroleumsvirksomhet
- Ressursforskrift

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter/formidlere:

- Statistisk sentralbyrå
- Statens Forurensningstilsyn
- Olje og Energidepartementet
- Samarbeid med alle oljeselskaper som er operatører for utvinningstillatelser på norsk sokkel. Disse sender inn grunnlagsdata for statistikken.

Produksjonsmetode:

Statistikken produseres enten direkte som ledd i oppfølging/overvåking av utvikling innen ODs virksomhets-/ansvarsområder eller som rimelige biprodukt av etatens forvaltningsverktøy/registre.

Bruk av standarder:

Det benyttes elektronisk innrapportering fra oljeselskapene. OD er nå i ferd med å legge om til bruk av XML på flere av statistikkene som er nevnt.

Formidling:

Statistikkene formidles ODs internetterportal (www.npd.no). Noe av informasjonen utgis i tillegg på papir - Faktaheftet og Ressursrapporten. Faktasidene foreligger bare på internett.

Internasjonalt statistiksamarbeid og rapportering:

OD samarbeider med IEA (International Energy Agency) og JODI (Joint Oil Data Initiative) om data/statistikker.

Politidirektoratet

Statistikk som blir produsert

Politidirektoratets statistikk omfatter følgende statistikkenheter:

- *anmeldte lovbrudd*, med fordeling på kriminalitetstype, politidistrikt
- *påtaleavgjorte saker*, med fordeling på kriminalitetstype, saksbehandlingstid og oppklaringsprosent
- *saker under arbeid*, med fordeling på volum av saker, restanser

Statistikkene utarbeides for landet som helhet, for politidistriktene og for statsadvokatembetene.

Kripos utarbeider hvert år statistikk med kommentarer, når det gjelder:

- narkotikastatistikk; som gir en oversikt over analyseresultater fra beslag av narkotika, legemidler og doping i Norge
- drapsstatistikk, som gir en oversikt over drapsutviklingen i Norge

Formål og brukere

Formål: Primært produseres politiets statistikk for å kunne skissere utviklingen i kriminaliteten og politiets virksomhet; saksbyrde og saksoppfølging. Statistikken er sentral i ledelsen av politidistriktene og oppfølgingen av straffesaksutviklingen.

Brukere: Statistikken produseres for etaten, det vil si for politidistriktene, Riksadvokaten og Politidirektoratet. Justisdepartementet må også regnes som en viktig bruker av statistikken og pålegger også direktoratet å levere regelmessige rapporter (halv- og helår) basert på politiets driftsstatistikk.

Pressen, forskningsinstitusjoner og ulike offentlige etater etterspør politiets tall og kommentarer til kriminalitetsutviklingen. Politidirektoratet henviser her ofte til den offisielle statistikken fra SSB. Det oppgis i Politidirektoratets kommentarer at politiets statistikk ikke er den offisielle kriminalstatistikken, at det er SSB som har et nasjonalt ansvar for produksjon av denne.

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag

Politiets virksomhet er hjemlet i politiloven.

Samarbeid

SSB utgir, som kjent, den offisielle kriminalstatistikken basert på registrene STRASAK og SSP som Politidirektoratet er eier av. SSB og POD baserer seg altså på det samme materialet, men SSB legger ned et langt større arbeid i bearbeiding og kontroll av dataene, og materialet utnyttes i langt større grad.

Politidirektoratet samarbeider med og møter Statistisk sentralbyrå i ulike fora. I RESP (Rådet for elektronisk straffesaksbehandling i politi og høyere påtale-myndighet), etablert av Politidirektoratet i 2003, deltar SSB sammen med andre fra politi og påtalemyndighet og fra Politiets data- og materielltjeneste. I rådet tas det opp spørsmål knyttet til forvaltning og drift av politiets sentrale registre.

Det er ellers jevnlig møter og kontakt mellom SSB og POD på kriminal-statistikkens område. SSB og POD, ved Seksjon for analyse og forebygging, har over noen år møttes relativt jevnlig for informasjonsutveksling og diskusjon om felles utfordringer. Det foregår ellers et uformelt løpende samarbeid mellom saksbehandlere i SSB og direktoratet i konkrete spørsmål.

Politidirektoratet deltar ikke i internasjonalt statistiksamarbeid, men rapporterer jevnlig til EUROPOL om statistikk på enkeltområder.

Politidistriktene og Kripos utarbeider i dag statistikk og kommentarer til denne (som nevnt over) på selvstendig grunnlag.

Produksjonsmetode

Materialet til direktoratets statistikk er basert på politiets register STRASAK, der alle anmeldelser til politiet blir registrert. Politidirektoratet baserer seg på dette materialet uten særlig revisjon. Statistikkproduksjonen gjennomføres ved PDMT (Politiets Data og Materiell Tjeneste), på oppdrag fra direktoratet.

Bruk av standarder

Direktoratet bruker standarder for *politidistrikt* og *statsadvokatembeter*, og deler inn forbrytelser etter *lovbruddsgrupper* og *statistikkgrupper*. Standardene for politidistrikt, lovbruddsgruppe og skillet mellom forbrytelser og forseelser (lovbruddskategori) er de samme som SSB bruker, men POD og SSB anvender disse standardene noe ulikt i sine publiserte statistikker. Når det gjelder standardene for lovbruddsgruppe og lovbruddskategori, med tilhørende kodegrunnlag i statistikkgrupper, er denne kommet til (og vedlikeholdes) gjennom et samarbeid med flere - blant annet SSB og POD.

Formidling

Utdrag fra Politidirektoratets statistikk blir presentert som "Kommenterte STRASAK-tall" og offentliggjort på politiets nettsider www.politiet.no. Rapporten består av en beskrivelse av kriminalitetsutviklingen og straffesaksutviklingen med enkelte tabeller. De siste årene er tallene blitt lagt frem ved pressekonferanse, der justisministeren og politidirektøren deltar.

Politiets statistikk er ikke i sin helhet tilgjengelig for allmennheten, det er altså bare utdrag av statistikken som legges på nett. Ved forespørsel gir imidlertid direktoratet mer detaljert statistikk.

Når statistikken produseres og formidles

Enkelte av statistikkene blir produsert månedlig, men de fleste er kvartalsvise. Den skriftlige rapporten "Kommenterte STRASAK-tall, er blitt utarbeidet hvert hel og halvår siden 2001, og består hovedsakelig av tidsserier på fem år. Offentliggjøring av statistikken skjer ved at den legges ut på politiets nettside. Rapporten legges ut om lag tre uker etter en periode er avsluttet, det vil si i slutten av januar og i juli. Det blir bare i liten grad lagt ut tabeller til rapporten. Rapportene er først og fremst en tekstrapport,

Kostnader

Det er ikke regnet på kostnader ved produksjon av direktoratets statistikk i og med at dette inngår i den ordinære driften ved PDMT og ved Seksjon for analyse og forebygging i direktoratet. Et røft overslag over tidsbruk; ved produksjon av tabeller og kommentarer gjennom et år beregnes til to månedsværk. Men indirekte er det store ressurser knyttet til løpende vedlikehold og oppgaver for å legge til rette for en formålstjenlig statistikk.

Post- og teletilsynet (PT)

Statistikk som blir publisert av PT

Offentlige tjenester for

- elektronisk kommunikasjon (ekomstatistikken)
- post- og pakkedistribusjon (poststatistikken)

Formål og brukere

- Hovedformålet er overvåking og regulering av ekommarkedet og postmarkedet i Norge
- Statistikken brukes også av tjenestetilbydere i ekom- og postmarkedet, konsulenter og finansselskaper som opererer i ekommarkedet, samt analyse- og forskningsmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Produksjon av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

- Lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) av 4. juli 2003 og tilhørende forskrifter gir hjemmel til å skaffe opplysninger hos tilbydere av telenett og teletjenester.
- Lov av 29. november 1996 nr. 73 om formidling av landsdekkende postsendinger (postloven), forskrift 1. juli 1997 nr. 658 om formidling av landsdekkende postsendinger (postforskriften) og postloven § 18, jf. postforskriften § 13 gir hjemler for å hente inn opplysninger om postmarkedet.

Samarbeid

Post- og teletilsynet samordner arbeidet med Statistisk Sentralbyrå

Produksjonsmetode

PTs tilbyderregistre innen ekom- og postsektoren danner grunnlaget for PTs statistikk. Tilbyderregistrene omfatter registrerte tilbydere i ekom - og post-sektoren. PT har etablert et nett av kontaktpersoner i de virksomhetene som har plikt til å rapportere til PT. Forespørsler til aktørene og svar til PT foregår elektronisk.

Det er registreringsplikt for anlegg, drift og tilbud om tilgang til elektronisk kommunikasjonsnett som anvendes for tilbud av offentlig elektronisk kommunikasjonstjeneste. Bestemmelsene omfatter også aktører som tilbyr offentlig telefontjeneste og overføringskapasitet, inklusive nett som anvendes til kringkastingsformål. En rekke aktører innen IKT, som for eksempel rene innholdsleverandører på Internett er ikke registreringspliktige, og disse fanges derfor ikke alltid opp i PTs statistikk. PT har imidlertid hentet inn statistikk fra slike aktører basert på frivillig rapportering.

Poststatistikken omfatter distribusjon av brev, pakker, aviser og reklame. Det er kun operatører med logistikknnett og sorteringsfunksjon som omfattes av statistikken. Sykkelpud, bilbud mm. omfattes ikke, selv om disse utfører posttjenester.

Erfaring viser at det er betydelig feilrapportering. PT reviderer oppgavene som leveres, og dette utgjør en vesentlig del av arbeidsinnsatsen. Indirekte beregninger av indikatorverdier brukes vanligvis ikke, og hvis nødvendig, i minst mulig grad.

Bruk av standarder

Det er en utfordring å utvikle begreper og standarder i PTs statistikker. PT har søkt å etablere definisjoner som har vært hensiktsmessig for PTs formål. Indikatorer som Telenor og Posten har brukt i sine respektive offisielle statistikker, har dannet mye av grunnlaget for de definisjonene som brukes av PT.

Formidling

Fra og med 1995 til og med 2002 ble årsstatistikken for ekommarkedet publisert i en rapport på papir parallelt med publisering på Internett. Fra og med 2001 har PT publisert en halvårlig statistikk på PTs hjemmeside på Internett.

Fra om med 2003 er all ekomstatistikk blitt publisert på PTs internettside. Poststatistikken har fra første utgivelse i 2001 bare vært publisert på hjemmesiden.

Alle statistikkrapportene blir oversatt til engelsk.

Poststatistikken og ekomstatistikken publiseres elektronisk i pdf-format. Ekomstatistikken legges dessuten ut med elektronisk kopierbare tabeller. PT tilstreber å publisere de ulike statistikkene på faste tidspunkter. Dokumentasjon av statistikkene er under vurdering og utarbeidelse.

Internasjonalt statistikkarbeid og rapportering

Til SSB rapporterer PT en rekke indikatorer som går til Eurostat. PT rapporterer også til ITU (den internasjonale teleunion) og OECD. PT har også et samarbeid med Telemetrica/Telegeography, som kartlegger internasjonale trafikkstrømmer for telefoni.

Når statistikken produseres og formidles

Opgavene for årsstatistikken for ekommarkedet foreligger for de fleste aktører i slutten av mars. Kontroll og innhenting av restanser foregår i april og mai, parallelt med at statistikken produseres. Årsstatistikken for ekomsektoren har de siste årene vanligvis kommet ut første halvdel av mai.

Halvårsstatistikkene for ekommarkedet er mindre omfattende. Oppgavene fra aktørene er tilgjengelig i slutten av august og publiseres i begynnelsen av oktober.

PT publiserte statistikk for 2008 (1. og 3. kvartal) og 2009 (1. kvartal) for utvalgte områder. Etter en totalvurdering er det besluttet at fra og med 2010 skal PT publisere en hel- og en halvårsrapport for det norske ekommarkedet.

Poststatistikken utgis som årsrapport og publiseres i løpet av juni.

PT forsøker å presentere lange tidsserier av statistikken i en lett tilgjengelig form. Eksempelvis finnes det statistikk over abonnement på fasttelefon og mobiltelefon helt fra 1970. PTs ekomstatistikk ble etablert først i 1995. Så langt det er praktisk mulig, ser PT det som ønskelig å få oppdatert statistikken med historiske tallserier.

Kostnader

Ekomstatistikken krever om lag ett og et halvt årsverk per år, poststatistikken krever ca. ett månedsverk. Da er ikke kostnader hos de oppgavepliktige medregnet. Lønn og indirekte kostnader representerer anslagsvis 1 000 000 kroner per år for ekom- og poststatistikken under ett.

Skattedirektoratet

Skattedirektoratets rolle i det norske statistikkssystemet er primært som registereier og datainnsamler, og det publiseres en rekke statistikker som er direkte knyttet til Skatteetatens arbeidsområde. Data fra Skatteetaten er også grunnlag for flere andre statistikker. Skattedirektoratet offentliggjør årlig resultatet av skatteoppgjøret for forskuddspliktige og en oversikt over utlignet skatt fra personlig næringsdrivende, selskaper og oljevirkosomheten.

Hva produseres av statistikk av institusjonen?

Skatteoppgjøret

Skatteoppgjøret er av allmenn interesse. Statistikk om skatteoppgjøret offentliggjøres i pressemeldinger på www.skatteetaten.no. Skatteoppgjøret offentliggjøres også av Statistisk sentralbyrå (SSB), dagen etter at det foreligger fra Skattedirektoratet. Både SSBs og Skattedirektoratets statistikk lages på grunnlag av likningsregistrene. Når det gjelder skatteoppgjøret for personlige skattytere, så offentliggjør Skattedirektoratet fylkes- og kommunetall, mens SSBs skattestatistikk er brutt ned på kjønn og aldersgrupperinger.

Samarbeidsrelasjoner med andre produsenter om formidling av statistikk

SSB er den viktigste produsenten av liknings- og skattestatistikk i Norge. Videre produserer SSB statistikk basert på et annet av Skatteetatens arbeidsområder, folkeregistrering. Viktige statistikker fra SSB på Skatteetatens arbeidsområde som baserer seg på registre/data fra Skatteetaten, er:

- Selvangivelsesstatistikk
- Skattestatistikk forskuddspliktige, skatteoppgjøret
- Skattestatistikk, oversikt over skattelikningen
- Arveavgiftsstatistikk
- Skatteregnskapsstatistikk
- Skattestatistikk, etterskuddspliktige
- Skattestatistikk, kraftverk
- Skattestatistikk, rederier
- Befolkning – struktur*
- Befolkning – endringer*

*Emne som omfatter flere statistikker basert på *Det sentrale folkeregisteret*.

I tillegg til statistikker basert på data fra Skatteetaten, publiserer SSB også statistikk om skatteinntekter under emnet "Det offentlige inntekter og utgifter", som er basert på stats- og kommuneregnskap.

- Offentlig forvaltnings inntekter og utgifter
- Statsregnskapets inntekter og utgifter
- Kommuneregnskapet, inntekter og utgifter

Sentrale registre/kilder

Skattedirektoratet er registereier for flere sentrale registre/kilder i norsk statistikkproduksjon, og opplysninger som blir samlet inn fra personer, næringsdrivende og bedrifter, gjenbrukes av SSB. I tillegg til folkeregister- og skatterelatert statistikk benyttes data fra Skatteetaten i næringsstatistikk, økonomisk statistikk og statistikk for personers og næringsdrivendes inntekts- og formuesforhold.

Gjenbruk av administrative data til statistiske formål er hjemlet i Statistikklovens § 3-2. SSB har rett til å utnytte alle administrative data, og i forbindelse med omlegginger av administrative datasystemer kan SSB fremme forslag til hvordan systemet skal utformes for å ivareta statistikkhensyn og innhente eventuelle tilleggsopplysninger. Detaljer vedrørende SSBs tilgang til Skatteetatens data reguleres av en egen avtale.

Dels overføres periodiserte data til SSB, og dels har SSB kopier av Skatte-direktoratets register.

Skattedirektoratet deltar i samspillet om Enhetsregisteret (ER) i Brønnøysund ved at Etterskuddsregisteret og Avgiftsmanntallet (MVA) er tilknyttet registeret til ER, slik at oppdateringer i disse også oppdaterer ER. SSB innhenter også kopier av vedlegg (Næringsoppgaver) til selvangivelser (jamfør avsnitt om selvangivelser for næringsdrivende (SLN)).

Det sentrale folkeregisteret (DSF)

SSB har kopi av DSF som oppdateres daglig. DSF inneholder data om navn, adresse og familierelasjoner på alle bosatte i Norge.

Oppgaveregisteret og Avgiftsmanntallet (MVA)

SSB har en kopi av Avgiftsmanntallet som oppdateres ukentlig. Oppgavedata overføres terminvis (annenhver måned) samt at data for årspliktige (primærnæringene og små virksomheter) overføres årlig. Videre inngår Avgiftsmanntallet som et tilknyttet register til ER.

Omsetningsoppgaver er grunnlag for SSBs omsetningsstatistikk og samlet årsomsetning (som blant annet innhentes på omsetningsoppgaver) er et sentralt kjennemerke i strukturstatistikken. Registerkvaliteten i ER er avgjørende for kvaliteten på (nesten) all økonomisk statistikk og næringsstatistikk.

Likningsregisteret – forskuddspliktige

Likningsregisteret er et selvangivelsesregister som er aggregat på en del poster, i tillegg til alle skatter og avgifter utliknet på skattyter. Dette registeret overføres årlig til SSB.

Etterskuddsregisteret

Etterskuddsregisteret inneholder likningen for etterskuddspliktige. Data herfra overføres til SSB årlig og benyttes i skattestatistikk for etterskuddspliktige.

Selvangivelser for næringsdrivende (SLN)

Selvangivelser for næringsdrivende og vedlegg (blant annet næringsoppgaver) som innhentes elektronisk, overføres til SSB. SSB innhenter også vedlegg til selvangivelsen for et utvalg av næringsdrivende som ikke leverer elektronisk. Dette innhentes gjennom direkte datafangst (kopi av næringsoppgaver leveres som vedlegg til spørreskjema) i forbindelse med strukturstatistikker.

Skatteregnskap

SOFIE produserer hver måned regnskapsdata for innbetalt skatt og arbeidsgiveravgift. Disse blir overført samlet til SSB og blir benyttet i den løpende statistikken over innbetalt og fordelt skatt (skatteregnskapsstatistikken).

SOFIE overfører videre innmeldt grunnlag for beregning av arbeidsgiveravgift og innberettet forskuddstrekk fra arbeidsgiverne direkte til SSB. Denne overføringen skjer etter hver innberetning-/innbetalingstermin (det vil si seks ganger i året) og benyttes av SSB til den løpende lønnsstatistikken.

Lønns- og trekkoppgaveregisteret (LTO)

Arbeidsgivere og andre som utbetaler ytelser (trygdeetaten, pensjonskasser, aetat og flere) innrapporterer dette til Skattedirektoratets sentrale LTO-register. SSB får to uttrekk fra LTO hvert år, som er grunnlag for henholdsvis foreløpig og endelig LTO-statistikk.

Arveavgift

Skattefogdenes arveavgiftssystem inneholder data om all avgiftspliktig arv og gaver som er overført gjennom private skifter. Disse dataene overføres årlig via Skattedirektoratet til SSB og er grunnlag for arveavgiftsstatistikken.

Aksjonærregisteret (AR)

AR inneholder opplysninger om alle aksjeselskaper og allmenne aksjeselskaper (selskapsopplysninger) og opplysninger om aksjonærer og transaksjoner. AR oppdateres av aksjonær oppgaver som alle aksjeselskaper sender inn årlig, og benyttes til å gi aksjonærene aksjeoversikter som skal benyttes i utfylling av selvangivelsen. SSB mottar et uttrekk fra dette registeret.

Statens kartverk

Statens kartverk er den nasjonale kart- eiendoms- og tinglysningsinstitusjonen underlagt Miljøverndepartementet og ivaretar Norges behov for landsdekkende geografisk informasjon og kartserier.

En av Kartverkets viktigste oppgave er å koordinere, etablere og drifte en nasjonal infrastruktur av geografisk informasjon, kalt "Norge digitalt". Dette arbeidet skjer i nært samarbeid med kommuner, fylkesetater, nasjonale fagetater og andre offentlige etater. "Norge digitalt" skal bidra til sikrere ferdsel, en mer effektiv offentlig forvaltning og en mer effektiv privat sektor samt verdiskaping i næringslivet. Pr januar 2010 er det ca. 620 parter i Norge digitalt-samarbeidet. (Se www.norgedigitalt.no)

Basisvirksomheten består av:

- et nasjonalt geodetisk grunnlag
- en landsdekkende tjeneste for nøyaktig posisjonsbestemmelse
- landsdekkende digitale kartserier, publikasjoner og tjenester
- et landsdekkende register for eiendomsinformasjon
- landsdekkende trykte kartserier og publikasjoner
- en teknologisk infrastruktur for dataforvaltning
- nasjonale standarder for kart og geografisk informasjon
- samordning av offentlig kartvirksomhet og enkelte forvaltningsoppgaver
- tinglysing i fast eiendom

Statens kartverk produserer selv statistikk over arealer og lengder med følgende innhold, basert på databasene N50 Kartdata, Nasjonal høydedatabase, ABAS-Administrativ inndeling i Norge og Sjøgrenser for Norge:

Totalt areal fastland og øyer i saltvann

Areal fastland

Areal og antall øyer i saltvann

Areal for 200m høydeintervaller

Areal og antall områder med evig is og snø (bre)

Areal og antall ferskvann

Totalt areal unntatt ferskvann

Areal og antall øyer i ferskvann

Areal myr

Areal skog

Lengden av kystlinja for fastland og øyer

Areal sjøområder (Sjøterritorium, territorialfarvann, 200-milssone (Norges økonomiske sone, Fiskerivernsonen, Fiskerisonen) kontinentalsokkel mv for fastlands-Norge, Svalbard og Jan Mayen.)

Arealstatistikken beregnes ut fra de nyeste kartdata og publiseres på Kartverkets nettsider. Statistikken kan benyttes fritt under forutsetning av at Statens kartverk oppgis som kilde.

Ut over dette er den viktigste kilden for statistikk matrikkelen, Norges nye offisielle eiendomsregister.

Matrikkelen inneholder informasjon om landets eiendommer, bygninger og adresser. Med basis i data fra dette registeret produserer SSB blant annet byggearealstatistikken. Matrikkelen er også et helt sentralt element i etableringen av registerbaserte folke- og boligtellinger.

Det er kommunene som fører matrikkelen. Statens kartverk er ansvarlig for forvaltning av matrikkelen og oppfølging av kommunene i denne sammenhengen. I matrikkelen finnes det informasjon om (ikke uttømmende oversikt):

For grunneiendommer:

Hjemmelshavers navn, adresse og fødselsdato

Ved sameie; denne hjemmelshavers eierandel

Eiendommens navn

Etableringsdato

Eiendommens areal

Hva brukes eiendommen til

For adresser:

Adressenavn

Eiendommens postadresse

Lokalisert i tett- eller spredtbebyggelse
Bolignummer
Valgkrets
Skolekrets (frivillig for kommunene)
Kirkesogn
Grunnkrets

For bygninger:

Antall boliger
Bygningstype
Antall etasjer
Bruksareal bolig
Annet bruksareal
Totalt bruksareal
Oppvarming/vannforsyning/kloakk
Status (for eksempel er bygningen tatt i bruk)

For å sikre best mulig kvalitet i matrikkelen er det etablert samarbeid med og koblinger til andre registreiere og registre. Statens kartverk og Skattedirektoratet samarbeider om å sikre best mulig kvalitet på adresser i matrikkelen og i Folkeregisteret. Matrikkelen er det offisielle adresseregisteret i Norge. Nye adresser og endringer på eksisterende adresser overføres derfor til Folkeregisteret. Rutiner er etablert for å fange opp feil. Statens kartverk og Posten har tilsvarende ordning mellom matrikkelen og Postmottakerregisteret. matrikkelen får i tillegg tilført riktige postnummer fra Postens postnummerbase. Geografiske databaser over valgkretser, grunnkretser, skolekretser og grunnkretser benyttes i matrikkelen for tildeling av enkeltadressers kretstilhørighet. Fra Grunnboken får matrikkelen overført informasjon om hjemmelshaver. Til sist blir matrikkelen ”vasket” mot Folkeregisteret og Enhetsregisteret, for å sikre korrekte navn og adresser på eiere i matrikkelen.

Distribusjon av data fra matrikkelen er hjemlet i delingsloven. Norsk Eiendomsinformasjon as er distributør for Kartverkets data og distribuerer informasjonen gjennom sine forhandlere. Unntatt fra distribusjon via Norsk Eiendomsinformasjon as er data som inngår i Norge digitalt-samarbeidet, der distribusjonen skal skje direkte fra Kartverket til partene.

Statens kartverk har ansvar for all tinglysing av fast eiendom i Norge, og har også ansvar for tinglysing av andeler i borettslag. Statens kartverk Tinglysingen kan ta ut rapporter fra fagsystemet som beskriver antall tinglysinger, samt utvikling innenfor de enkelte typer rettsstiftelser. Norsk Eiendomsinformasjon har enerett til formidling av data fra grunnboken.

Mer informasjon finnes på:

www.statkart.no

www.tinglysing.no

Statens landbruksforvaltning

Statistikk som blir produsert:

Prisstatistikker:

1. Produsentpriser – ukentlige priser på norskproduserte poteter, grønnsaker, frukt og bær. På bakgrunn av disse prisene utarbeides vektete månedspriser, kalenderårspriser, avtaleårspriser, sesongpriser og gjennomsnittspriser for definerte perioder. (kvantumstall over omsatt mengde på ovennevnte produkter, ukentlig)
2. Løpende og gjennomsnittlige priser på produsent- og/eller engrosprisnivå på korn, melk, kjøtt og egg.
3. Priser på alt norskprodusert korn.
4. Priser på jordleie i ulike produksjoner fordelt på landsdeler og landet totalt.

Produktmengdestatistikker:

Korn, kornkvalitet og kornkvantum, fordelt på mottaksanlegg, kommuner, fylker og hele landet. Leveranser fra kornprodusenter, salg av såkorn, forbruk av importert og norskprodusert matkorn, råvareforbruk til kraftfôrproduksjon, salg av kraftfôr. Slakt av dyr, tilskuddsberettigede slaktemengder pr dyreslag, fordeling på kommune, fylke, slakteri og landet samlet. Fjørfe, ull og skinn, slakteristatistikk, kommune- og fylkesstatistikk. Antall klekte kyllinger av verperase, slakterase samt kalkuner.

Antallsstatistikker:

Antall foretak i primærproduksjonen, antall dekar av forskjellige vekster, antall dyr av forskjellige dyreslag, fordeling på kommune, fylke, tilskuddsoner og landet totalt, samt gruppering av foretak med grunnlag i ulike foretaksformer, ulike produksjoner og en del andre variabler. Forvaltningen (kommuner, fylkesmenn, SLF) har for øvrig mulighet for uttak av egendefinerte rapporter (statistikk) med basis i registreringer av en rekke variabler for det enkelte foretak via en egen web-løsning utviklet av SLF.

Tilskuddstatistikker:

Utbetalinger av produksjonstilskudd, fordeling på kommune, fylke, tilskuddsoner og landet totalt. Forvaltningen (kommuner, fylkesmenn, SLF) har for øvrig mulighet for uttak av egendefinerte rapporter (statistikk) med basis i registreringer av en rekke variabler for det enkelte foretak via en egen web-løsning utviklet av SLF.

Kvotestatistikk – melk:

Opplysninger knyttet til forvaltningen av kvoteordningen for melk, kvoter og leveranser av melk, geografisk fordeling, strukturutvikling, salg og kjøp av kvote, saker behandlet.

Formål og brukere

SLFs statistikk produseres som et grunnlag for understøttelse av forvaltningens (kommunen, fylkesmannen m.fl.) arbeid med forvaltningsoppgaver innenfor landbruksområdet og til bruk ved SLFs rapportering til avtalepartene i jordbruksoppjøret. Videre benyttes statistikken bl.a. til utarbeidelse av Resultatkontrollen for gjennomføring av landbrukspolitikken som utarbeides av Budsjettnemnda for jordbruket. Statistikken benyttes videre av markedsaktører på ulikt nivå og andre eksterne statistikkbrukere.

Produksjon og formidling av statistikken

Informasjon hentes inn med hjemmel i en rekke forskrifter hjemlet i jordloven og omsetningsloven, samt med hjemmel i jordbruksavtalen (budsjettvedtak). En del av informasjonen hentes også inn på basis av frivillig innrapportering.

SLF har et tett samarbeid med SSB, og alt materiale SLF henter inn i forbindelse med forvaltning av ulike reguleringer og tilskuddsordninger stilles til disposisjon for SSB. I forbindelse med søknader om produksjonstilskudd henter SLF inn en omfattende tilleggsinformasjon for SSB ved at opplysninger på søknadsskjema er detaljert i langt større grad enn hva som er nødvendig for tilskuddsforvaltningen. Dette har gjort det mulig for SSB å avvikle deler av egen datafangst.

Den informasjon SLF samler inn gir delvis grunnlag for noe egen publisering av statistikk, jfr. ovenfor. SLFs egen publisering er imidlertid begrenset og består i hovedsak av lite bearbejdede tall ("rådataaggregering"). En stor del av SSBs statistikkproduksjon for landbruksområdet skjer imidlertid med basis i tallgrunnlag overlevert fra SLF.

Informasjon hentes inn hovedsakelig fra tilskuddsmottakere, fra omsetningsledd, grossister og importører, enten via søknadsskjema for tilskudd (elektronisk eller papir) eller via annen elektronisk innrapportering.

SLFs egen statistikk publiseres hovedsakelig via hjemmesiden. En del statistikk er kun papirbasert, og sendes SSB samt enkelte brukergrupper (fylker/kommuner, slakterier og fagblad). Via en egen webløsning kan også SLFs brukere (kommuner og fylkesmenn) ta ut egendefinert statistikk med basis i informasjon fra bl.a. søknader om produksjonstilskudd samt opplysninger fra skogavgiftsordningen. Frekvens på statistikkproduksjon varierer, hovedtyngden av SLFs egen statistikkproduksjon skjer årlig/halvårlig, men ukentlig og løpende produksjon skjer også for enkelte områder.

Kostnader

Det er ikke foretatt beregninger av ressursbruk og kostnader knyttet til SLFs statistikkproduksjon.

Statens Vegvesen

Statistikk som blir produsert

- Kjøretøystatistikk
- Førekortstatistikk
- Trafikkindeks
- Fartsindeks
- Ferjestatistikk

Formål og brukere

- Bevilgende / styrende myndigheter
- Samferdsel / Miljø / Transportnæring / Bilbransje / Føreropplæring
- Samarbeid med SSB og Toll og Avgift
- Analysemiljøer, forskere andre eksterne statistikkbrukere
- Media / publikum
- Internt

Produksjon og formidling av statistikken

Lovgrunnlag/hjemmel

- Forskrift om Yrkestransport innenlands med motorvogn eller fartøy: § 21. "Løyvehaveren skal gi de økonomiske og statistiske opplysninger Samferdselsdepartementet eller fylkeskommunen bestemmer og på den måten disse fastsetter"
- Uten om Ferjestatistikken, - som etaten er pålagt, er statistikkene utarbeidet / utledet først og fremst for interne og øvrige samferdselsmyndigheters behov.

Samarbeid

- Statens vegvesen har et utstrakt samarbeid med SSB og ønsker å gi SSB tilgang til data fra våre nye nasjonale registre som Nasjonal Vegdatabank, ny Trafikkdatabank, samt nye løsninger for førerkort, kjøretøy og ferjedata.
- Staten vegvesen har også et utstrakt samarbeid med Statens kartverk og de andre samarbeidspartene i Geovekst, om geodata (geografisk stedfestet informasjon).
- Staten Vegvesen og øvrige samferdselsetater deltar tungt i utvikling av den nye, store samarbeidsløsningen for geodata – Norge Digitalt.

Produksjonsmetode

Produksjonsverktøy og distribusjonsrutiner er i ferd med å bli modernisert og effektivisert. Nesten all datainnsamling og kommunikasjon vil skje elektronisk.

Formidling

Offisiell statistikk ønsker etaten å formidle mest mulig via internett - www.vegvesen.no. Noe statistikk ligger allerede der.

Når statistikken produseres

Statistikken er årlig, kvartalsvis eller månedlig eller en kombinasjon.

Kostnader

Statistikken produseres enten direkte som ledd i oppfølging / overvåking av utvikling innen etatens virksomhets- / ansvarsområder eller som rimelige biprodukt av etatens forvaltningsverktøy / registre.

Utdanningsdirektoratet

Statistikk som blir produsert

- Søkere til elev- og læreplasser i videregående opplæring (søkerstatistikk, april)
- Inntak av søkere til elevplass i videregående skole (inntaksstatistikk, juli)
- Avgangskarakterer i grunnskolen
- Karakterer i videregående skole
- Formidling av lærlinger (sju ganger årlig, mai – desember)
- Fagopplæring: Nye lærekontrakter, løpende lærekontrakter, fag- og svenneprøver
- Elevtall på skolefag
- Grunnskolestatistikk. Produseres og publiseres i nært samarbeid med SSB
- Brukerundersøkelser, blant annet elevundersøkelsene som er forskriftsfestet

Direktoratet har også ansvaret for vedlikehold av disse registrene:

- Kurskoderegister
- Fagkoderegister
- Nasjonalt skoleregister
- Morsmålsregister

Formål og brukere

De viktigste brukerne finnes innen administrasjon av opplæringen, på alle nivå, samt media. For deler av statistikken er også elever, lærere og foreldre en viktig målgruppe.

Produksjon av statistikken

Dataene samles inn med hjemmel i Opplæringsloven og Privatskoleloven. Noen data samles inn av direktoratet direkte (søkere, inntak, formidling av lærlinger, karakterer), andre samles inn gjennom SSB med bruk av tottrinns hjemmel. I de siste tilfellene publiserer SSB offisiell statistikk, mens direktoratet gir ut mer detaljerte data. De direkte innsamlingene fra fylkeskommunene er delvis automatisert, slik at statistikken genereres i løpet av minutter og sendes tilbake til avgiver for umiddelbar kontroll.

Formidling av statistikken

Statistikken fra Utdanningsdirektoratet publiseres i hovedsak på Internett: <http://www.udir.no>.

Data helt ned på institusjonsnivå publiseres også på Skoleporten, <http://www.skoleporten.no>, et nettsted for kvalitetsvurdering og kvalitetsutvikling i grunntopplæringen. Skoleporten inneholder statistikk av forskjellig type innen områdene Læringsmiljø, Læringsresultater, Ressurser og Gjennomføring.

Utdanningsspeilet er en årlig publikasjon på papir som også er tilgjengelig på nettet. Kommer ut i juni og inneholder mye informasjon om grunntopplæringen. Første utgave, for 2004, kom i juni 2005. Nettversjon: http://www.udir.no/templates/udir/TM_Artikkel.aspx?id=1871.

Når statistikken produseres og formidles

Store deler av statistikken registreres per 1.10. hvert år og publiseres på forskjellige tidspunkter etter dette, dels gjennom SSB som offisiell statistikk og dels gjennom Utdanningsdirektoratet som offentlig statistikk. Statistikk om lærlinger produseres oftere, til dels hver måned.

Kostnader

Det interne statistikkarbeidet i Utdanningsdirektoratet utgjør 8-10 årsverk. I tillegg kommer tjenester fra SSB og andre underleverandører som koster om lag sju millioner kroner årlig.

Utlendingsdirektoratet (UDI)

Statistikk som blir produsert

Den statistikk som produseres av UDI beskriver i hovedsak utlendingsforvaltningens arbeid med søknader og vedtak som gjelder visse grupper av utenlandske statsborgeres adgang til å besøke og oppholde seg i Norge, samt de som berøres av dette arbeidet. Politiet og utenriksstasjonene fungerer som ytre etater, mens Utlendingsdirektoratet er den sentrale vedtaksinstans og Utlendingsnemda (UNE) er ankeinstans. Det kompetent saksbehandlings- og vedtaksorgan vil variere med sakstype og type vedtak (tillatelse, avslag, fornyelse, omgjøring etter anke). I 2009 sorterte UDIs saksområder under *Arbeids- og inkluderings-departementet (AID)*. Fra 1. januar 2010 er ansvaret for statsborgerskaps sakene overført til *Barne-, likestillings- og inkluderings-departementet (BLD)*, mens UDIs øvrige saksområder hører inn under *Justisdepartementet (JD)*.

De viktigste saksområder for UDIs statistikk er søknader og vedtak om visum for besøk i Norge, om arbeids- og oppholdstillatelse i Norge, om utvisninger og bortvisninger, om statsborgerskap og om beskyttelse som flyktning eller på annet grunnlag.² I tillegg lager UDI statistikk som beskriver antall personer som befinner seg i asylmottak og hvor mange som kommer til og forlater mottakene. Det lages også statistikk over de personene som blir påvirket av utlendingsforvaltningens vedtak, inkludert de som blir bosatt i norske kommuner som overføringsflyktning eller etter å ha fått positivt vedtak på søknad om asyl. For borgere av EØS-medlemsland gjelder spesielle bestemmelser om arbeids- og oppholdstillatelser. For nordiske borgere som ønsker å ta arbeid eller opphold i Norge gjelder de samme regler som for norske borgere, og de inngår derfor ikke i UDIs statistikk. Fra 1. oktober 2009 har en registreringsordning for ikke-nordiske borgere av medlemsland i EU erstattet ordningen med at disse personene skulle ha tillatelse for å oppholde seg i Norge mer enn 90 dager eller ta arbeid her.³ Fra dette tidspunktet har UDI derfor sluttet med å lage statistikk om arbeids- og oppholdstillatelser som inkluderer de som omfattes av registreringsordningen. Det vil i stedet bli laget en statistikk som viser hvor mange som lar seg registrere.

Formål og brukere

Fra 1. januar 2006 har *Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID)* vært ansvarlig fagdepartement for innvandringssaker, og derfor også den viktigste bruker av statistikken om innvandringsregulering. Statistikken brukes til å overvåke utviklingen og forvaltningens arbeid med regulering av innvandringen. Den brukes også som grunnlag for planlegging, implementering og evaluering av politikk og innsats på feltet, og som grunnlag for budsjettarbeidet.

UDI bruker sin statistikk for å overvåke saksmengde og ”produksjon” av vedtak, herunder saksbehandlingstid, på de ulike saksområder innenfor sitt ansvarsområde og hos utlendingsforvaltningen som helhet, samt for å vurdere kapasitet og belegg i asylmottakene. Der det er relevant bruker andre etater UDIs statistikk som informasjonsgrunnlag for planlegging av sitt arbeid med saker som gjelder utlendinger. Eksempler på dette er *Integrerings- og mangfoldsdirektoratets (IMDi)* og kommunenes arbeid med å bosette tidligere asylsøkere, og politiets arbeid med uttransport av utviste personer og personer med utreiseplikt etter avslått asylsøknad. *Statistisk sentralbyrå (SSB)* henter opplysninger fra *Utlendingsdatabasen (UDB)* (se nedenfor) om *innvandringsgrunn* til sin statistikk om innvandrerbefolkningen. Informasjon om tildelte statsborgerskap overføres fra UDB til *Det sentrale folkeregister (DSF)*, og det er oppgavene i DSF som igjen danner grunnlaget for SSBs statistikk om tildelte nye statsborgerskap. Media og allmennheten bruker UDIs statistikk for å informere seg om og belyse aktuelle saksforhold på utlendingsfeltet, ofte som ledd i en løpende debatt om politikken på området og følgene av denne. Sammen med annen informasjon brukes statistikken også som grunnlag for de prognosene for utlendingsfeltet som utarbeides av en arbeidsgruppe der alle etater som har et ansvar for asylsøkere og tidligere asylsøkere er representert, med UDI som sekretariat.

Produksjon av statistikk

Det viktigste lovgrunnlaget for utlendingsforvaltningens arbeid i 2009 har vært *Lov av 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven)* og *Lov av 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap (statsborgerskapsloven)* med forskrifter⁴. For å holde oversikt over søknader, søkere, vedtak og

² Fra 1. september 2006 ble alt ansvaret for tildeling av norsk statsborgerskap lagt til utlendingsforvaltningen. Også tidligere ble det store flertall av søknadene behandlet av UDI etter forarbeid hos politiet, men noen saker ble avgjort av fylkesmennene fram til den nye statsborgerskapsloven trådte i kraft.

³ For borgere av Bulgaria og Romania gjelder fortsatt overgangsordninger når det gjelder opphold og arbeid i Norge. Det betyr bl.a. at for dem gjelder ordningen med tillatelser også i 2010.

⁴ Fra 1. januar 2010 er utlendingsloven av 1988 med tilhørende forskrifter erstattet av den nye utlendingsloven av 2008 med tilhørende forskrifter.

andre sider ved utlendingsforvaltningens ansvarsområde, og for å sikre effektiv saksbehandling og rapportering, er det etablert en felles *Utlendingsdatabase (UDB)* som betjener og oppdateres av applikasjoner som nyttes av de etater som arbeider med utlendingsfeltet. De viktigste applikasjonene er: *Datasystemet for utlendings- og flyktningssaker (DUF)* (tatt i bruk 1. halvår 2003), *NORVIS (nasjonalt system for visumbehandling)*, tatt i bruk våren 2006 ved alle utenriksstasjonene) og *SESAM (System for Elektronisk Samhandling med Asylmottakene)*, som ble tatt i bruk i slutten av november 2006. Bruken av disse systemene er underlagt konsesjoner gitt av *Datatilsynet*. Til sammen utgjør de utlendingsforvaltningens viktigste informasjonsverktøy. Fram til utløpet av 2006 har statistikken som har vært produsert av UDI i det alt vesentlige bygget på registreringer i DUF, men fra og med 2007 er det også produsert statistikk på grunnlag av data registrert gjennom NORVIS og SESAM. Registreringer i UDB danner også grunnlag for statistikk som blir produsert av andre, i første rekke ved at det fungerer som et støtteregister til *Det sentrale folkeregister (DSF)*. Det er daglig utveksling av informasjon mellom UDB og DSF.

Det er viktig å merke seg at de datasystemer som nyttes av utlendingsforvaltningen primært er verktøy for å registrere og støtte framdriften i saksbehandlingen. Kompleksiteten i mange av de saker som behandles, og det forhold at arbeidsprosesser blir utført av mange instanser, gjør at antall registreringer er meget omfattende, og at det også er store muligheter for feil i registreringene. Problemene knytter seg både til hvorvidt registreringer finner sted og til påliteligheten av de registreringer som faktisk gjøres. Det pågår et løpende arbeid for å utvikle datasystemene slik at de både fører til mer effektiv saksbehandling og til mer fullstendige og korrekte registreringer: til støtte både for etterfølgende saksbehandling og for å gi en mest mulig fullstendig beskrivelse av utlendingsforvaltningens arbeid. Dette arbeidet har høy prioritet i det daglige forvaltningsarbeidet for systemene, og erfaringene viser klart at manglende og mangelfull registrering i stor grad henger sammen med den eksisterende arbeids- og ansvarsfordeling mellom og innenfor de berørte etater, de prioriteringer som gjelder for arbeidet i etatene, den kompetanse og støtte som de involverte medarbeidere har, og de prosedyrer og verktøy² som brukes i saksbehandlingen og registreringsarbeidet.

Formidling

På noen få områder produseres det ukentlig statistikk som formidles til en engere krets av brukere, innbefattet Innvandringsavdelingen i AID (fra 1. januar 2010 i JD) og UDIs ledelse. I 2009 gjaldt dette en ukentlig statistikk om nye asylsøkere og asylsøkeres ankomst til transittmottakene.

Hver måned presenteres statistiske rapporter om søknader, vedtak, saksbehandlingstider, saksrestanser og personer i asylmottak for UDIs øverste ledelse. Etter at disse har vært diskutert, regnes grunnlaget for godkjent, og den statistikk som er presentert danner grunnlaget for en *Månedsrapport* som oversendes AID og gjøres tilgjengelig på UDIs nettsider. Denne statistikken er offentlig, og annen statistikk som kan lages på samme grunnlag og med samme metoder kan bli gjort tilgjengelig på forespørsel. I 2009 har det også vært laget en hurtigstatistikk om asylsøknader som har foreligget i løpet av første arbeidsuke etter månedens utløp.

I 2009 ble presentasjonen av statistikk på UDIs nettsider lagt om og gjort lettere tilgjengelig for brukerne. Det ble også lettere å få tilgang til den årlige publikasjonen *Utlendingsdirektoratet: Tall og fakta* som siden 2004 har fulgt som vedlegg til UDIs årsmelding.

Med jevne mellomrom sendes det statistikkrapporter til FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) og til europeiske og nordiske samarbeidsorgan på utlendingsfeltet.

Kostnader

Det aller meste av UDIs statistikkarbeid utføres i UDIs *Enhet for statistikk og analyse (ESA)*, der det i det meste av 2009 arbeidet 7 personer. Noe av det arbeidet som utføres i ESA gjelder annen bruk av rapporter fra UDB enn å gi grunnlag for statistikk, mens det også produseres og presenteres noe statistikk fra andre enheter i UDI. Om lag 7 årsverk er derfor et rimelig anslag på den direkte ressursinnsats som UDI ble brukt til produksjon og presentasjon av statistikk, og til det direkte arbeidet for å forbedre grunnlaget for nåværende og framtidig statistikk på utlendingsfeltet. Mye av arbeidet med å forbedre grunnlaget for statistikken vil også fremme kvaliteten av registergrunnlaget for andre formål. Tilsvarende vil noe av det løpende arbeidet for å vedlikeholde og videreutvikle fagsystemene til UDI komme statistikkarbeidet til gode. UDIs *Avdeling for elektronisk forvaltning* har ansvar for det arbeidet, og i 2009 brukte avdelingen om lag 20 årsverk til slikt arbeid⁵. Kostnadene til UDIs arbeid med å lage statistikk for UDI og den øvrige utlendingsforvaltningen finansieres over UDIs regulære budsjett.

⁵ Dette tallet inkluderer ikke noen del av investeringene i utlendingsforvaltningens framtidige elektroniske saksbehandlingssystemer gjennom EFFEKT-programmet.

Statistisk sentralbyrå

Statistisk sentralbyrå (SSB) har hovedansvaret for å dekke behovet for offisiell statistikk om det norske samfunnet. Offisiell statistikk er et offentlig gode som skal være tilgjengelig for alle.

Statistikk som blir produsert

Statistisk sentralbyrå publiserer ny statistikk knapt 1000 ganger årlig. Statistikkene kan fordeles på ulike områder:

- Arbeid
- Befolkning
- Helse
- Inntekt, lønn og forbruk
- Sosiale forhold og kriminalitet
- Kultur og fritid
- Utdanning
- Valg

- Bank og finansmarked
- Bedrifter, foretak og regnskap
- Bygg og bolig
- Energi og industri
- Jord, skog, jakt og fiskeri
- Teknologi og innovasjon
- Tjenesteyting og varehandel
- Transport og reiseliv

- Nasjonalregnskap
- Natur og miljø
- Offentlig sektor
- Priser og prisindekser
- Utenriksøkonomi

Statistikkene refereres til ulike perioder, som år, kvartal, måned eller uke.

Formål og brukere

Ulike brukere skal få dekket sine behov for statistikk og forskning. Det må tas hensyn til at brukerne har ulike behov for statistikk og ulike behov for tilrettelegging. Grovt sett kan brukerne grupperes som allmennbrukere og spesialistbrukere. En mer detaljert inndeling er:

- Allmennheten
- Media
- Næringslivet
- Forvaltning og planlegging (sentralt og lokalt)
- Forskning og undervisning
- Internasjonale organisasjoner

Allmennbrukerne finnes særlig i de to første gruppene. Media spiller en viktig rolle ved å videreformidle til allmennheten og å synliggjøre og informere om statistikk og analyser fra Statistisk sentralbyrå. Kontakten med brukerne og oppgavegiverne ivaretas på mange måter. Rådgivende utvalg og andre samarbeidsorganer for ulike statistikkområder er av stor betydning i denne sammenhengen.

Produksjon av statistikken

Lovgrunnlag

Statistisk sentralbyrås virksomhet er hjemlet i statistikkloven. Denne loven gir Statistisk sentralbyrå et ansvar for å samordne omfattende statistikk som blir utarbeidet av forvaltningsorganer. Institusjonen har anledning til å påvirke innsamling av opplysninger utført av andre statlige organer og landsomfattende kommunale organisasjoner. Slike data lagres ofte i administrative datasystemer, og Statistisk sentralbyrå kan utnytte dem til produksjon av offisiell statistikk.

Statistikkloven ligger til grunn for all SSBs datainnsamling, enten den foregår direkte fra oppgavegiver (frivillig eller med oppgaveplikt) eller ved utnyttning av data som allerede ligger i administrative datasystemer. I det siste tilfellet er andre lover brukt for å opprette de administrative datasystemene.

Av om lag 200 statistikkprodukter med egen datainnsamling hentes data fra administrative datasystemer i knapt halvparten av tilfellene. Statistikk basert på administrative registre representerer imidlertid langt flere enheter (som personer, bedrifter og foretak) enn de som baseres på skjema. For de vel 100 skjemabaserte statistikkproduktene foregår datainnsamlingen med andre lovhjemler i tillegg til statistikklovens i om lag 20 tilfeller. Dette gjelder særlig statistikker innen områdene miljø, helse, utdanning og jakt/fiske.

Samarbeid

Statistisk sentralbyrå har et omfattende samarbeid med eiere av administrative datasystemer, andre statistikkprodusenter, formidlere og brukere innen forvaltning og forskning. Med hensyn til statistikkproduksjonen er de fleste sentrale samarbeidspartnere samlet i Statistikkrådet. På enkelte områder utarbeides statistikken i samarbeid med andre. Som det framgår av omtalen av lovgrunnlag, gjelder dette særlig på områdene miljø, helse og utdanning. Det er også naturlig å nevne SSBs rolle som sentral innsamler av data fra kommuner og fylkeskommuner gjennom KOSTRA (KOMMune STAT RAPportering). Et prosjekt som bør nevnes i denne sammenhengen, er StatRes (Statlig Ressursbruk), som skal gi statistikk om ressursbruk, aktivitet, produksjon, kvalitet og resultater for statlig virksomhet.

Produksjonsmetoder

Statistisk sentralbyrås statistikk bygger som nevnt i stor grad på data som allerede er samlet inn for administrative formål og lagret i administrative datasystemer. Bruk av slike systemer er en viktig del av strategien for reduksjon av oppgavebyrden. Det finnes i dag tre basisregistre som definerer og identifiserer viktige statistiske enheter:

- Det sentrale folkeregistret i Skattedirektoratet, DSF (omfatter personer og familier)
- Enhetsregisteret i Brønnøysund/Bedriftsregisteret i Statistisk sentralbyrå (juridiske enheter/foretak og bedrifter)
- Registeret over Grunneiendom- Adresse- og Bygning, GAB, i Statens kartverk

De fleste administrative datasystemer som er viktige i statistikkproduksjonen, bygger på de identifikasjonsnumrene som er tildelt i basisregistrene. Gjennom koblinger av administrative data produseres det statistikk på stadig flere områder.

Statistisk sentralbyrås direkte datainnsamling foregår i stor grad ved hjelp av utvalgsundersøkelser. Samlet sett er ressursene som brukes til å rapportere til Statistisk sentralbyrå beskjedne, men oppgavebyrdene er ujevnt fordelt. I tillegg til å utnytte administrative registre arbeides det med å redusere oppgavebyrden ved forbedring av spørreskjema, samordning av utvalg og tilbud om elektronisk oppgaveinnhenting. Alle bedrifter som skal sende inn skjema, har et tilbud om elektronisk rapportering av data til SSB.

Standarder

Offisiell statistikk bygger på standarder for definisjoner og klassifikasjoner som i stor grad er internasjonale. Standardisering er derfor en viktig del av det internasjonale statistiske samarbeidet som foregår i regi av FN, Eurostat, OECD og IMF. I arbeidet med å basere mer og mer av statistikken på registeropplysninger er det viktig at statistiske enheter, klassifikasjoner og grupperinger (standarder) tas i bruk i administrative rutiner i offentlig forvaltning og foretak.

Statistisk sentralbyrå utgir årlig en statusrapport om standardarbeidet.

En inngang til SSBs metadata og standarder fins på <http://www.ssb.no/metadata/>

Internasjonalt statistikkarbeid

Statistisk sentralbyrå har ansvaret for koordinering av alt internasjonalt statistisk samarbeid fra norsk side.

De siste årene har Statistisk sentralbyrå arbeidet med utbygging og tillempninger av statistikkssystemene innenfor relevante områder som er regulert av EUs rettsakter for statistikk og EUs statistikkprogram. Som en del av EØS-avtalen er Norge rettslig forpliktet til å følge opp dette. Det antas at EØS-samarbeidet i større eller mindre grad har konsekvenser for over halvparten av Statistisk sentralbyrås statistikkproduksjon. På enkelte områder oppfyller andre etater statistikkforordninger direkte overfor Eurostat. Se ellers omtalen i kapitlet om oppfølging av de europeiske retningslinjene for statistikk.

Formidling

Internett er hovedkanalen for formidling av offisiell statistikk og forskningsresultater. Offisiell statistikk og analyser er gratis tilgjengelig på www.ssb.no. Her vil en også finne kopi av våre papirpublikasjoner. Internett-tjenesten oppdateres daglig. Statistikken kan brukes fritt av alle, så sant SSB oppgis som kilde. Statistiske nyheter frigis på samme tid for alle i henhold til en statistikkalender (www.ssb.no/emner/kalender/kalender.shtml) som angir publiseringstidspunkter inntil et halvt år på forhånd.

Statistikkens aktualitet måles som antall uker fra referanseperiodens utløp til den blir frigitt eller publisert. Aktualiteten er best for måneds- og kvartalsstatistikkene som i gjennomsnitt frigis litt under fire og ni uker etter referanseperiodens utløp. Årsstatistikkene har i gjennomsnitt en aktualitet på om lag 40 uker for endelige tall, men for disse publiseres det normalt foreløpige tall langt raskere.

Ssb.no gir et bredt tilbud til ulike brukergrupper. Det er utarbeidet 37 temasider på [ssb.no](http://www.ssb.no) hvor den viktigste statistikken på området er oppsummert, og hvor statistikk fra ulike kilder er stilt sammen. Her vil en også finne lenker til andre institusjoners statistikk. Oversikt over temasideene fins på <http://www.ssb.no/tema/>.

For brukere som selv ønsker å skreddersy statistikk etter egne behov, gir Statistikkbanken (statbank.ssb.no/statistikkbanken) mulighet til selv å velge omfang og innhold i en tabell. Tabellen kan så eksporteres i mange formater til egen PC for videre bearbeiding.

Det er en egen webside eller inngang om forskning (www.ssb.no/forskning). Det er også bygget opp en egen web-side for forskere som på visse vilkår kan få utlevert individdata fra SSB. Det gis en oversikt over kilder for slike data og hva de inneholder, annen vesentlig dokumentasjon om dataene samt betingelser og bestillingsrutiner. Se <http://www.ssb.no/mikrodata/>.

Statistikken er dokumentert på ulike måter, men for all statistikk på [ssb.no](http://www.ssb.no) vil en finne en omtale av produksjon og metodikk sammen med definisjoner av viktige begreper i "Om statistikken", som kan nås via lenker fra alle statistikker og fra statistikkbanken. På [ssb.no](http://www.ssb.no) fins også en omfattende samling av lenker (www.ssb.no/lenker) til andre internasjonale og nasjonale statistikkprodusenter.

Kostnader

Av SSBs totale utgifter på 678 millioner kroner i 2009 regnes det med at om lag 550 millioner gikk til produksjon og formidling av offisiell statistikk. Det resterende gikk i hovedsak til forskning. Knappe 30 prosent av det samlede budsjettet består av brukeroppdrag. Offentlig sektor står for mesteparten av oppdragene. Brukerfinansieringen er viktig for å opprettholde kvaliteten og sikre videreutvikling av offisiell statistikk.

Av et totalt antall ansatte på om lag 950 (årsverk) arbeider om lag 800 med produksjon og formidling av offisiell statistikk (inkludert administrasjon og annen nødvendig overhead).